

Zarządzenie Nr 0300.80.V.2017
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu
z dnia 4 października 2017 roku

w sprawie zmian do Regulaminu Pracy PWSZ w Kaliszu

Na podstawie art. 104, 104¹, 104³ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 24, poz. 141, tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1666) art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr. 164, 1365, tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1842 ze zm.), w związku § 55 ust. 1 Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu oraz przepisów innych ustaw i aktów wykonawczych z zakresu prawa pracy, zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się następujące zmiany do Regulaminu Pracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, wprowadzonego zarządzeniem Nr 11/IV/2014 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 19 marca 2014 roku (z późn. zm.):

1. W § 18 w ust. 1 pkt. 3 otrzymuje brzmienie:
„3) równoważnym – woźni, portierzy, robotnicy gospodarczy, kierowcy, laboranci;”;
2. W § 21 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Praca w godzinach nadliczbowych, wynikająca ze szczególnych potrzeb pracodawcy, może być wykonywana tylko za wiedzą i zgodą pracodawcy, w którego imieniu działają rektor, dziekan, kanclerz lub kierownik jednostki organizacyjnej. Pracodawca w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na przebywanie pracownika na stanowisku pracy po godzinach. Zgoda może być udzielona po uprzednim złożeniu do pracodawcy wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 2a do Regulaminu pracy”.
3. W § 21, po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b o następującym brzmieniu:
„5a. Wniosek o odbiór godzin nadliczbowych jako czasu wolnego od pracy, o którym mowa w ust. 4, stanowi załącznik nr 2b do Regulaminu pracy. Odbiór czasu przepracowanego w godzinach nadliczbowych przez pracowników następuje po stwierdzeniu wykonania pracy w godzinach nadliczbowych przez kierownika jednostki organizacyjnej w formie pisemnej, zgodnie z wzorem określonym w załącznik nr 2c do Regulaminu pracy.

- 5b. Wypłata godzin nadliczbowych następuję wyłącznie w przypadku braku możliwości odebrania godzin nadliczbowych jako czasu wolnego od pracy w danym okresie rozliczeniowym i po zatwierdzeniu przez Rektora.”;
4. W § 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Czas pracy pracowników będących osobami niepełnosprawnymi regulują odrębne przepisy: Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz.776, tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm.).”;
5. W § 25 ust. 4 i ust 5 otrzymują brzmienie:
„4. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
5. Postanowień ust. 2 do 4 nie stosuje się:
1) do osób zatrudnionych przy pilnowaniu,
2) gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.”;
6. W § 33 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W razie przemijającej przeszkody, która dotyczy pracownika, jego małżonek może pobierać bez pełnomocnictwa przysługujące pracownikowi wynagrodzenie chyba, że pracownik nie wyrazi na to zgody (art. 29 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego Dz.U. Nr 9, poz. 59, tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.).”;
7. W § 36 skreśla się ust. 7;
8. W § 39 w ust. 3, zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Pracownik może złożyć wniosek o zmianę terminu zaplanowanego urlopu wypoczynkowego, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2d.”;
9. W § 45 skreśla się pkt. 2);
10. Skreśla się § 47;
11. § 48 otrzymuje brzmienie:
„1. Wymiar urlopu rodzicielskiego zawsze musi obejmować pełne tygodnie i wynosi:
1) 32 tygodnie – w przypadku, o którym mowa w § 46 pkt. 1,
2) 34 tygodnie – w przypadku, o którym mowa w § 46 pkt. 2-5;
2. Urlop rodzicielski jest udzielany bezpośrednio po urlopie macierzyńskim;

3. Urlop rodzicielski można podzielić na nie więcej niż 4 części (obejmujące pełne tygodnie), z których każda nie może być krótszy niż 8 tygodni, przypadających bezpośrednio jedna po drugiej bez przerw;
4. Z urlopu rodzicielskiego mogą korzystać oboje rodzice – wówczas jego wymiar nie może przekroczyć łącznie wymiaru, o którym mowa w ust. 1.”;

12. W § 49 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Urlop ojcowski przysługuje ojcu do ukończenia przez dziecko 24 miesiąca życia.”;

13. W § 64, po ust. 3 dodaje się ust. 4 o następującym brzmieniu:

„4. Szczegółowe zasady wykonywania badań lekarskich przez pracowników oraz osoby ubiegające się o przyjęcie do pracy w PWSZ określi Rektor odrębnym zarządzeniem.”;

14. W § 90 skreśla się ust. 5;

15. Po załączniku nr 2 do Regulaminu pracy dodaje się załączniki:

- 1) nr 2a do Regulaminu pracy w brzmieniu określonym jak w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) nr 2b do Regulaminu pracy w brzmieniu określonym jak w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia,
- 3) nr 2c do Regulaminu pracy w brzmieniu określonym jak w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia,
- 4) nr 2d do Regulaminu pracy w brzmieniu określonym jak w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

16. Załącznik nr 3 do Regulaminu pracy otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 5 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Pozostałe postanowienia Regulaminu Pracy pozostają bez zmian.

§ 3

Zobowiązuje się kierowników jednostek organizacyjnych PWSZ w Kaliszu do zapoznania (za potwierdzeniem na piśmie) podległych pracowników ze zmianami Regulaminu pracy zawartymi w niniejszym zarządzeniu.

§ 4

Zmiana w Regulaminie pracy wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od podania zmian w Regulaminie Pracy do wiadomości pracowników, w sposób przyjęty w PWSZ w Kaliszu tj. poprzez zamieszczenie na stronie internetowej PWSZ w Kaliszu.

§ 5

Ogłasza się tekst jednolity wprowadzony zarządzeniem Nr 11/IV/2014 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 19 marca 2014 roku, który stanowi załącznik nr 6 do niniejszego zarządzenia.

§ 6

Tekst jednolity uwzględnia zmiany wprowadzone niniejszym zarządzeniem oraz zarządzeniem Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29 grudnia 2015 roku.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. nzw. dr hab. n. med. Magdalena Pisarska-Krawczyk

Opracowała: mgr Izabela Krzywda

RADCA PRAWNY

Kamila Kowalska
mgr Kamila Kowalska

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

Kalisz, dnia .....

WNIOSEK O PRACĘ W GODZINACH NADLICZBOWYCH

Zlecam pracę w godzinach nadliczbowych Pani/Panu .....
zatrudnionej/mu na stanowisku .....
w dniu ....., od godz. .... do godz. ....w celu:

.....
.....

Konieczność pracy w godzinach nadliczbowych uzasadniam:

.....
.....

.....
podpis wnioskującego
(kierownika jednostki organizacyjnej)

.....
akceptacja (podpis pracodawcy)

.....
podpis pracownika przyjmującego pracę

.....
(Nazwisko i imię)

Kalisz, dnia .....

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

**WNIOSEK O ODBIÓR GODZIN NADLICZBOWYCH
JAKO CZASU WOLNEGO OD PRACY**

Wnoszę o odbiór godzin nadliczbowych przepracowanych w dniu .....
w ilości jako czasu wolnego od pracy.....

Powyższe godziny zamierzam odebrać w dniu .....

.....
podpis pracownika

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

.....
(Nazwisko i imię)

Kalisz, dnia .....

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

STWIERDZENIE WYKONANIA PRACY W GODZINACH NADLICZBOWYCH

Lp.	Data wykonania pracy	Rzeczywisty czas pracy		Razem ilość godzin	Godziny płatne (wypełnia się tylko w przypadku godzin płatnych)	
		od godz.	do godz.		50%	100%

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

Część wypełniana jest TYLKO w przypadku braku możliwości odebrania godzin nadliczbowych jako czasu wolnego od pracy w danym okresie rozliczeniowym.

Oświadczam, że za pracę w godzinach nadliczbowych wykazanych powyżej pracownik nie otrzymał dnia wolnego od pracy.

.....
podpis kierownika jednostki organizacyjnej

Zatwierdzam do wypłaty

.....
podpis Rektora

.....
.....
Kalisz, dnia .....

(oznaczenie pracownika)

Wniosek o przesunięcie urlopu wypoczynkowego

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przesunięcie terminu urlopu wypoczynkowego za rok ....., który zgodnie z planem urlopu miałem wykorzystać w dniach

.....

Przyczyną przesunięcia urlopu jest .....

.....

Niewykorzystany urlop zamierzam wykorzystać w terminie późniejszym, tj.

.....

Z uwagi na zaistniałą sytuację, proszę o uwzględnienie mojego wniosku.

.....
podpis pracownika

*Wyrażam zgodę
na przesunięcie urlopu i udzielenie go w terminie
wskazanym w niniejszym wniosku.*

.....
(data i podpis pracodawcy)

WYKAZ PRAC UCIAŻLIWYCH, NIEBEZPIECZNYCH LUB SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA Kobiet, Kobiety w ciąży i Kobiety karmiących dziecko piersią

I. PRACE ZWIĄZANE Z NADMIERNYM WYSIŁKIEM FIZYCZNYM, W TYM RĘCZNYM TRANSPORTEM CIĘŻARÓW

(Uwaga: Praca dorywcza to praca wykonywana do 4 razy na godzinę, jeśli łączny czas wykonywania takiej pracy nie przekracza 4 godzin na dobę)

1. Dla kobiet:

- 1) wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 5000 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej 20 kJ/min (1kJ = 0,24 kcal).
- 2) Masa przedmiotów podnoszonych i przenoszonych przez jednego pracownika nie może przekraczać:
  - a) 12 kg przy pracy stałej
  - b) 20 kg przy pracy dorywczej
- 3) Masa przedmiotów podnoszonych przez jednego pracownika na wysokość powyżej obręczy barkowej nie może przekraczać:
  - a) 8 kg przy pracy stałej
  - b) 14 kg przy pracy dorywczej,
- 4) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika na odległość przekraczającą 25 metrów, masa przenoszonych przedmiotów nie może przekraczać 12 kg.
- 5) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia nie przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości, na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać 12 kg.
- 6) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości, na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać:

- a) 8 kg przy pracy stałej
  - b) 12 kg przy pracy dorywczej,
- 7) Podczas oburęcznego przemieszczania przedmiotów siła użyta przez pracownika niezbędna do zapoczątkowania ruchu przedmiotu, mierzona równoległe do podłoża, nie może przekraczać wartości:
- a) przy pchaniu – 120 N
  - b) przy ciągnięciu – 100 N

2. Dla kobiet w ciąży:

- 1) Wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 2900 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej (wykonywanej do 4 razy na godzinę, jeżeli łączny czas wykonywania takiej pracy nie przekracza 4 godzin na dobę) – 7,5 kJ/min;
- 2) Ręczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 3 kg;
- 3) Nożna obsługa elementów urządzeń (pedałów, przycisków itp.), przy której jest wymagane użycie siły przekraczającej 30 N;
- 4) Ręczne przenoszenie pod górę:
  - a) przedmiotów przy pracy stałej,
  - b) przedmiotów o masie przekraczającej 1 kg przy pracy dorywczej,
- 5) Oburęczne przemieszczanie przedmiotów, jeżeli do zapoczątkowania ich ruchu jest niezbędne użycie siły przekraczającej:
  - a) 30 N – przy pchaniu,
  - b) 25 N – przy ciągnięciu;
- 6) Przewożenie ładunków na wózku jednokołowym (taczce) i wózku wielokołowym poruszonym ręcznie;
- 7) Prace w pozycji wymuszonej;
- 8) Prace w pozycji stojącej łącznie ponad 3 godziny w czasie zmiany roboczej, przy czym czas spędzony w pozycji stojącej nie może jednorazowo przekraczać 15 minut, po którym to czasie powinna nastąpić 15-minutowa przerwa;
- 9) Prace na stanowiskach z monitorami ekranowymi – w łącznym czasie przekraczającym 8 godzin na dobę, przy czym czas spędzony przy obsłudze monitora ekranowego nie może jednorazowo przekraczać 50 minut, po którym to czasie powinna nastąpić co najmniej 10-minutowa przerwa, wliczana do czasu pracy.

3. Dla kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) Wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 4200 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1 – 12,5 kJ/min;
- 2) Ręczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej:
  - a) 6 kg – przy pracy stałej,
  - b) 10 kg – przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1;
- 3) Ręczne przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 6 kg – na wysokość ponad 4 m lub na odległość przekraczającą 25 m;
- 4) Ręczne przenoszenie pod górę – po nierównej powierzchni, pochylniach, schodach, których maksymalny kąt nachylenia nie przekracza 30°, a wysokość 4 m – przedmiotów o masie przekraczającej 6 kg;
- 5) Ręczne przenoszenie pod górę – po nierównej powierzchni, pochylniach, schodach, których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość 4 m – przedmiotów o masie przekraczającej:
  - a) 4 kg – przy pracy stałej,
  - b) 6 kg – przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1;
- 6) udział w zespołowym przemieszczaniu przedmiotów;
- 7) przewożenie ładunków o masie przekraczającej:
  - a) 20 kg – przy przewożeniu na taczce po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 15 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%,
  - b) 70 kg – przy przewożeniu na wózku 2-kołowym po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 50 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%,
  - c) 90 kg – przy przewożeniu na wózku 3- i więcej kołowym po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 70 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%.
- 8) Wyżej podane dopuszczalne masy ładunku obejmują również masę urządzenia transportowego i dotyczą przewożenia ładunków po powierzchni równej, twardej i gładkiej. W przypadku przewożenia ładunków po powierzchni nierównej lub nieutwardzonej masa ładunku łącznie z masą urządzenia transportowego nie może przekraczać 60% podanych wartości;

II. PRACE W MIKROKLIMACIE ZIMNYM, GORĄCYM I ZMIENNYM

Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) prace wykonywane w środowisku o dużych wahaniami parametrów mikroklimatu, szczególnie przy występowaniu nagłych zmian temperatury powietrza w zakresie przekraczającym 15°C, przy braku możliwości stosowania co najmniej 15-minutowej adaptacji w pomieszczeniu o temperaturze pośredniej.

III. Prace w narażeniu na hałas lub drgania

Dla kobiet w ciąży:

- 1) prace w warunkach narażenia na hałas, którego:
  - a) poziom ekspozycji odniesiony do 8-godzinnego dobowego lub do przeciętnego tygodniowego, określonego w przepisach Kodeksu pracy, wymiaru czasu pracy przekracza wartość 65 dB,
  - b) szczytowy poziom dźwięku C przekracza wartość 130 dB,
  - c) maksymalny poziom dźwięku A przekracza wartość 110 dB;
- 2) wszystkie prace w warunkach narażenia na drgania o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka.

IV. PRACE NARAŻAJĄCE NA DZIAŁANIE POLA ELEKTROMAGNETYCZNEGO O CZĘSTOTLIWOŚCI OD 0 HZ DO 300 GHZ ORAZ PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. Dla kobiet w ciąży:

- 1) prace w zasięgu pola elektromagnetycznego o natężeniach przekraczających wartości dla strefy bezpiecznej, określone w przepisach w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 2) prace w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące określonych w przepisach Prawa atomowego.

2. Dla kobiet karmiących dziecko piersią – prace w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące określonych w przepisach Prawa atomowego.

V. PRACE W NARAŻENIU NA DZIAŁANIE SZKODLIWYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH

Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) prace w narażeniu na działanie substancji i mieszanin spełniających kryteria klasyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywę

67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.) w jednej lub kilku z następujących klas lub kategorii zagrożenia wraz z jednym lub kilkoma następującymi zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:

- a) działanie mutagenne na komórki rozrodcze, kategoria 1A, 1B lub 2 (H340, H341),
- b) rakotwórczość, kategoria 1A, 1B lub 2 (H350, H350i, H351),
- c) działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria 1A, 1B lub 2 albo dodatkowa kategoria szkodliwego wpływu na laktację lub szkodliwego oddziaływania na dzieci karmione piersią (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),
- d) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria 1 lub 2 (H370, H371)

– niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy;

2) prace w narażeniu na niżej wymienione substancje chemiczne niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy:

- a) czynniki chemiczne o znanym i niebezpiecznym wchłanianiu przez skórę,

VI. PRACE GROŻĄCE CIĘŻKIMI URAZAMI FIZYCZNYMI LUB PSYCHICZNYMI

1. Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

inne prace stwarzające ryzyko ciężkiego urazu fizycznego lub psychicznego, w tym gaszenie pożarów, udział w akcjach ratownictwa chemicznego, usuwanie skutków awarii, prace z materiałami wybuchowymi, prace przy uboju zwierząt hodowlanych oraz obsłudze rozplodników.

2. Dla kobiet w ciąży – praca na wysokości – poza stałymi galeriami, pomostami, podestami i innymi stałymi podwyższeniami, posiadającymi pełne zabezpieczenie przed upadkiem z wysokości (bez potrzeby stosowania środków ochrony indywidualnej przed upadkiem), oraz wchodzenie i schodzenie po drabinach i kłamrach.

VII. PONADTO:

- 1) Pracownicy w ciąży nie wolno zatrudniać w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej.
- 2) Pracownicy w ciąży nie wolno bez jej zgody delegować poza miejsce pracy ani zatrudniać w systemie czasu pracy, o którym mowa w art. 139 Kodeksu pracy.

Opracował: mgr Karol Olejnik

Załącznik Nr 6 do Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017
Rektora PWSZ w Kaliszu z dnia 04.10.2017 r.

REGULAMIN PRACY
PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ
IM. PREZYDENTA STANISŁAWA WOJCIECHOWSKIEGO
W KALISZU

Kalisz, 2017

SPIS TREŚCI

Rozdział I	4
POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
Rozdział II	5
OBOWIĄZKI PRACODAWCY	5
Rozdział III	9
OBOWIĄZKI PRACOWNIKA	9
Rozdział IV	11
SYSTEMY I ROZKŁADY CZASU PRACY	11
Rozdział V	17
DYSCYPLINA PRACY	17
Rozdział VI	19
WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ	19
Rozdział VII	22
URLOPY PRACOWNICZE	22
Rozdział VIII	25
UDZIELANIE ZWOLNIEŃ OD PRACY	25
Rozdział IX	26
UPRAWNIENIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANE Z RODZICIELSTWEM	26
Rozdział X	28
ODPOWIEDZIALNOŚĆ MATERIALNA PRACOWNIKÓW	28
Rozdział XI	29
ZASADY ROZPATRYWANIA ZAŻALEŃ, SKARG I WNIOSKÓW PRACOWNIKÓW	29
Rozdział XII	30
BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	30
Rozdział XIII	35
OCHRONA PRACY KOBIET I MŁODOCIANYCH	35
Rozdział XIV	35
OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	35
Rozdział XV	37
NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	37
Rozdział XVI	37
NARUSZENIE PORZĄDKU I DYSCYPLINY PRACY	37
Rozdział XVII	40

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....40

Rozdział I **POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§ 1

1. Regulamin pracy jest oparty o obowiązujące przepisy prawa pracy, w szczególności o Ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141, tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1666) zwaną dalej „Kodeksem” oraz Ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr. 164, 1365, tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1842 ze zm.), zwaną dalej „Ustawą”.
2. Na podstawie art. 104-104³ Kodeksu pracy ustala się Regulamin pracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu.

§ 2

1. Regulamin pracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, zwany dalej „regulaminem”, jest aktem normatywnym, ustalającym wewnętrzną organizację i porządek w uczelni oraz związane z procesem pracy prawa i obowiązki pracowników, jak i pracodawcy.
2. W zakresie wskazanym w ust. 1 regulamin określa w szczególności:
  - 1) prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy;
  - 2) systemy i rozkłady czasu pracy oraz zasady potwierdzania przez pracowników obecności w pracy;
  - 3) dyscyplinę pracy w tym zasady usprawiedliwiania spóźnień i nieobecności w pracy;
  - 4) termin, miejsce i czas wypłaty wynagrodzenia;
  - 5) zasady udzielania urlopów;
  - 6) zasady udzielania zwolnień od pracy;
  - 7) uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem;
  - 8) odpowiedzialność materialną pracowników;
  - 9) zasady rozpatrywania skarg i wniosków;
  - 10) obowiązki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady ochrony pracy kobiet i pracowników młodocianych;
  - 11) zasady ochrony przeciwpożarowej;
  - 12) zasady przyznawania nagród i wyróżnień dla pracowników;
  - 13) kary za naruszenie porządku i dyscypliny pracy.

§ 3

Ilekcioć w regulaminie jest mowa o:

- 1) pracodawcy lub uczelni – należy przez to rozumieć Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu;
- 2) jednostkach organizacyjnych – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne określone w Statucie i Regulaminie Organizacyjnym PWSZ w Kaliszu;

- 3) przełożonym – należy przez to rozumieć osobę działającą wobec pracownika w imieniu rektora, tj. pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych oraz nauczycieli akademickich pełniących funkcje kierownicze;
- 4) pracownikowi – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie stosunku pracy.

§ 4

Z zakresu prawa pracy czynności prawne w imieniu pracodawcy dokonują rektor i kanclerz, każdy w swoim zakresie określonym w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, w statucie PWSZ w Kaliszu oraz w regulaminie organizacyjnym.

§ 5

1. Poza postanowieniami regulaminu pracy, obowiązują inne regulacje wewnętrzne takie jak: uchwały senatu, uchwały rad wydziałów oraz zarządzenia rektora, dziekana, kanclerza, decyzje, pisma okólne, komunikaty, instrukcje.
2. Zarządzenia i uchwały o których mowa w ust.1, podawane są do wiadomości pracowników poprzez:
  - 1) elektroniczny system obiegu dokumentów – Open_KM;
  - 2) wywieszenie na tablicach ogłoszeń w budynkach dydaktycznych uczelni;
  - 3) na zebraniach i naradach.

§ 6

Każdy pracownik przed dopuszczeniem do pracy podlega zaznajomieniu z regulaminem pracy i regulaminem organizacyjnym oraz pisemnym potwierdzeniem tego w oświadczeniu, które dołączone jest do akt osobowych.

Rozdział II **OBOWIĄZKI PRACODAWCY**

§ 7

1. Do obowiązków pracodawcy, w szczególności należy:
  - 1) przygotowanie oraz wręczenie nowo zatrudnianemu pracownikowi pisemnej umowy o pracę określającej warunki zatrudnienia najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy;
  - 2) poinformowanie pracownika na piśmie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę, o obowiązującej pracownika dobowej i tygodniowej normie czasu pracy, częstotliwości wypłaty wynagrodzenia za pracę, wymiarze przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego oraz długości okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
  - 3) zgłoszenie nowo zatrudnionego pracownika do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w terminie 7 dni od dnia podjęcia pracy;

- 4) określenie i zaznajomienie pracownika z zakresem jego obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonym stanowisku oraz jego podstawowymi uprawnieniami nie później niż 3 dni od rozpoczęcia pracy;
  - 5) organizowanie pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy, jak również osiąganie przez pracowników - przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji - wysokiej wydajności i jakości pracy;
  - 6) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz prowadzenie - zgodnie z obowiązującymi przepisami - szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - 7) terminowe i prawidłowe naliczanie i wypłacanie należnego wynagrodzenia;
  - 8) stosowanie obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników oraz wyników ich pracy (awanse, nagrody, kary, itp.);
  - 9) niedopuszczenie do pracy pracownika, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawiał się on do pracy w stanie po spożyciu alkoholu lub po zażyciu środków odurzających, albo spożywał alkohol lub zażywał środki odurzające w czasie pracy, na żądanie pracownika pracodawca jest zobowiązany zorganizować badanie stanu trzeźwości pracownika, badanie przeprowadza się zgodnie z właściwymi przepisami ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2012 poz. 1356 z późn. zm);
  - 10) ułatwianie pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
  - 11) stwarzanie pracownikom podejmującym zatrudnienie warunków sprzyjających przygotowaniu się do należytego wykonywania pracy;
  - 12) zaspokajanie w miarę posiadanych środków potrzeb socjalnych pracowników;
  - 13) wpływanie na kształtowanie w uczelni zasad współżycia społecznego;
  - 14) prowadzenie dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracowników;
  - 15) przechowywanie dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem;
  - 16) informowanie pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami;
  - 17) prowadzenie ewidencji czasu pracy pracowników i udostępnianie jej pracownikom na ich żądanie;
  - 18) przeprowadzanie - zgodnie z obowiązującymi przepisami – badań lekarskich pracowników;
  - 19) w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy niezwłoczne wydanie świadectwa pracy.
2. Pracodawca ma prawo do:
- 1) korzystania z efektów wykonywanej przez pracowników pracy;
  - 2) wydawania pracownikom wiążących poleceń służbowych dotyczących pracy zgodnych z umową o pracę i przepisami prawa;
  - 3) egzekwowania zakresu czynności pracowników.

3. Pracodawca może udzielić wsparcia prawnego pracownikowi, który w skutek wykonywania obowiązków służbowych nieumyślnie spowodował szkodę, wypadek osoby postronnej lub został bezpodstawnie oskarżony.

§ 8

1. Pracodawca zobowiązany jest do równego traktowania pracowników w stosunkach pracy w zakresie:
  - 1) nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy;
  - 2) warunków zatrudnienia;
  - 3) awansowania;
  - 4) dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
2. Kryteria dyskryminacyjne, którymi pracodawca nie może posługiwać się różnicując sytuacje pracowników, to w szczególności:
  - 1) płeć;
  - 2) wiek;
  - 3) niepełnosprawność;
  - 4) rasa;
  - 5) religia;
  - 6) narodowość;
  - 7) przekonania polityczne;
  - 8) przynależność związkowa;
  - 9) pochodzenie etniczne;
  - 10) wyznanie;
  - 11) orientacja seksualna;
  - 12) zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony;
  - 13) zatrudnienie w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.
3. Równe traktowanie w zatrudnieniu oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z przyczyn określonych w ust. 2.
4. Pracodawca udostępnia pracownikom tekst przepisów dotyczących równego traktowania w zatrudnieniu i dyskryminacji w zatrudnieniu w formie pisemnej informacji. Pracownik poświadczając własnoręcznym podpisem zapoznanie z tekstem o równym traktowaniu, który to wpina się do akt pracownika.
5. Pracodawca zobowiązany jest również do równego traktowania pracowników w zakresie wynagradzania, tj. pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości. Pracami o jednakowej wartości są prace, których wykonywanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dokumentami przewidzianymi w odrębnych przepisach lub praktyką i doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku. Wyżej wymieniona zasada równości obejmuje wszystkie składniki wynagrodzenia, bez względu na ich nazwę i charakter, a także inne świadczenia związane z pracą, przyznawane pracownikom w formie pieniężnej lub w innej formie niż pieniężna.
6. Pracodawca zatrudniając pracownika w niepełnym wymiarze czasu pracy nie może ustalić warunków jego pracy i płacy w sposób mniej korzystny w stosunku

do pracowników wykonujących taką samą lub podobną pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, z uwzględnieniem jednak proporcjonalności wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, do wymiaru czasu pracy pracownika.

7. Pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi. Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołując u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżanie lub ośmieszanie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników.

§ 9

1. W związku z naruszeniem przez pracodawcę zasad równego traktowania w zatrudnieniu pracownik ma prawo do odszkodowania w wysokości ustalonej na podstawie odrębnych przepisów.
2. Pracownik, u którego mobbing wywołał rozstrój zdrowia, może dochodzić od pracodawcy odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.
3. Pracownik, który wskutek mobbingu rozwiązał umowę o pracę, ma prawo dochodzić od pracodawcy odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów. Oświadczenie pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę powinno nastąpić na piśmie z podaniem przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy.

§ 10

Przed przystąpieniem pracownika do pracy pracodawca kieruje pracownika na:

- 1) wstępne badania lekarskie;
- 2) wstępne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, na które składa się instruktaż ogólny i instruktaż stanowiskowy.

§ 11

1. Pracownik, któremu w związku z wykonywaną pracą pracodawca powierza mienie z obowiązkiem zwrotu lub rozliczania się z niego, podpisuje odpowiednią umowę o odpowiedzialności materialnej, a fakt przyjęcia mienia potwierdza własnoręcznym podpisem na sporządzonym na tę okoliczność protokole zdawczo-odbiorczym.
2. Jeżeli mienie pracodawcy powierzone zostało określonym pracownikom wspólnie, zawiera się z tymi pracownikami umowę na piśmie o wspólnej odpowiedzialności materialnej.
3. Zawarcie umowy o odpowiedzialności materialnej powinno nastąpić przed powierzeniem pracownikowi mienia pracodawcy.

Rozdział III
OBOWIĄZKI PRACOWNIKA

§12

1. Pracownik jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie, przestrzegać dyscypliny pracy oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa pracy lub umową o pracę.
2. Pracownik jest obowiązany w szczególności:
  - 1) rzetelnie i efektywnie wykonywać pracę;
  - 2) przestrzegać wyznaczonego czasu pracy i porządku w zakładzie pracy;
  - 3) należycie wykonywać polecenia przełożonych dotyczące pracy;
  - 4) przestrzegać postanowień niniejszego regulaminu oraz innych wewnętrznych aktów normatywnych obowiązujących w uczelni;
  - 5) przestrzegać przepisów oraz zasad bhp a także przepisów przeciwpożarowych;
  - 6) przestrzegać tajemnicy służbowej oraz tajemnicy określonej w odrębnych przepisach;
  - 7) przestrzegać ochrony danych osobowych, do których pracownik ma dostęp z racji zajmowanego stanowiska;
  - 8) dbać o dobre imię i mienie PWSZ w Kaliszu oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę;
  - 9) wykonywać okresowe oraz kontrolne badania lekarskie;
  - 10) rozwijać swoją wiedzę, umiejętności i kwalifikacje zawodowe;
  - 11) dbać o należyty stan urządzeń, narzędzi, sprzętu oraz porządek i ład w miejscu pracy oraz ograniczać zużycie energii, mediów, paliw, materiałów eksploatacyjnych itp.;
  - 12) wykazywać lojalność w stosunku do uczelni, jako pracodawcy i realizować określoną przez władze PWSZ w Kaliszu politykę jej rozwoju;
  - 13) przejawiać koleżeński stosunek do współpracowników oraz przestrzegać zasad współżycia społecznego;
  - 14) dbać o własny wizerunek i odpowiedni stan odzieży roboczej;
  - 15) w sytuacjach powstania zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo ludzi i mienia PWSZ w Kaliszu, podejmowania działań określonych ustawą o zarządzaniu kryzysowym, wprowadzenie stanów nadzwyczajnych i gotowości obronnej państwa, zobowiązani są do wykonywania zadań i przestrzegania procedur postępowania w zakresie określonym przez pracodawcę.
3. Pracownicy uczelni zobowiązani są niezwłocznie zawiadomić pracodawcę lub bezpośredniego przełożonego o niżej wymienionych sytuacjach:
  - 1) zauważonym w uczelni wypadku i zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia;

- 2) zmianie swoich danych osobowych, a w szczególności: nazwiska, adresu zamieszkania itd. oraz danych osoby, którą należy powiadomić w razie wypadku przy pracy - Dział Administracji, Kadr i Organizacji (DAKiO);
- 3) stanie rodzinnym lub danych dotyczących osób pozostających na utrzymaniu pracownika, warunkujących nabycie lub utratę właściwych świadczeń – Kwestura;
4. Nauczyciele akademicki mają obowiązek niezwłocznie zawiadomić o zmianach dotyczących zaliczania do minimum kadrowego, dodatkowym zatrudnieniu lub prowadzeniu działalności gospodarczej w stosunku do stanu faktycznego wynikającego z wcześniej złożonego oświadczenia w DAKiO. Ponadto osoby ubiegające się o stopnie naukowe (doktora, doktora habilitowanego) lub tytuł naukowy profesora zobowiązane są do informowania na bieżąco (a przynajmniej na początku każdego roku akademickiego) o zaawansowaniu rozprawy doktorskiej, habilitacyjnej potwierdzonej przez opiekuna naukowego.
5. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne są bezpośrednio odpowiedzialni za bezpieczeństwo i zdrowie studentów w czasie prowadzonych zajęć. Prowadzący zajęcia dydaktyczne zwłaszcza w pracowniach, laboratoriach i pomieszczeniach sportowych obowiązany jest zapoznać studentów z zasadami postępowania obowiązującymi w tych pomieszczeniach.
6. Pracownik opuszczający pomieszczenie pracy jako ostatni zobowiązany jest do należytego zabezpieczenia urządzeń, akt i dokumentów, do wyłączenia z ruchu urządzeń wymagających poboru prądu elektrycznego na stanowisku, do zamknięcia okien i pomieszczenia pracy oraz oddania kluczy na portierni, wypisując klucze w odpowiedniej książce.
7. Za wykonanie obowiązków określonych w ust. 6 niniejszego paragrafu odpowiedzialni są:
  - 1) pracownik – na swoim stanowisku pracy i w stosunku do powierzonego mienia;
  - 2) bezpośredni przełożony – w miejscach swojej pracy oraz miejscach pracy podległych pracowników;
  - 3) pracownicy firmy zewnętrznej dozoru obiekty dydaktyczne oraz tereny wokół obiektów – w porze nocnej;
  - 4) osoba sprzątająca – w pomieszczeniach wyznaczonych do sprząkania.
8. Nadzór nad powyższym sprawują: rektor, prorektorzy, dziekani, kanclerz, kierownicy obiektów oraz kierownicy pozostałych jednostek organizacyjnych.
9. Pracownik w dniu ustania stosunku pracy ma obowiązek przekazać pracodawcy dokumentację, rozliczyć się z pobranych w związku z wykonywaną pracą zaliczek, przedmiotów i urządzeń oraz druków, pieczętek i pieczęci (referentek) potwierdzonych w karcie obiegowej.

§ 13

1. Wszyscy pracownicy obowiązani są do przestrzegania obowiązku trzeźwości w czasie i miejscu pracy.

2. W przypadku naruszenia obowiązku określonego w pkt. 1 stosuje się następującą procedurę:
  - 1) jeżeli pracownik stawiał się do pracy w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub pod wpływem narkotyków albo spożywał je w czasie pracy, nie może być dopuszczony do pracy oraz musi być usunięty z miejsca pracy. Ze zdarzenia musi być sporządzony protokół, podpisany przez dwie osoby.
  - 2) osoba sporządzająca protokół obowiązana jest zaproponować pracownikowi przeprowadzenie badania stanu trzeźwości i – jeżeli jest taka wola pracownika – badanie takie wykonać. Jeżeli przełożony nie dysponuje probierzem trzeźwości albo alkomatem, powinien poprosić o pomoc policję. Pracownik może także zażądać przeprowadzenia badania krwi. Z badania trzeźwości sporządza się protokół.

§ 14

1. Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych na terenie PWSZ w Kaliszu.
2. Jako teren PWSZ w Kaliszu należy rozumieć wszystkie budynki dydaktyczne i administracyjne uczelni oraz przyległe tereny.
3. Na terenach przylegających do obiektów dydaktycznych wydzielone są miejsca na palarnie.

Rozdział IV

SYSTEMY I ROZKŁADY CZASU PRACY

§ 15

1. Czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w uczelni lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.
2. Okres rozliczeniowy czasu pracy oznacza się na jeden miesiąc, z zastrzeżeniem § 16 ust. 3. Okres rozliczeniowy to czas, w jakim pracodawca planuje i rozlicza czas pracy zatrudnionych pracowników.
3. Pracownik obowiązany jest wykorzystywać czas pracy w pełni na wykonywanie obowiązków służbowych.

§ 16

1. Czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych.
2. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, asystenta, starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora lub instruktora objęci są zadaniowym systemem czasu pracy.
3. Wymiar rocznego pensum oraz rodzaje zajęć dydaktycznych określone są w każdym roku akademickim przez Senat Uczelni. W ramach pensum dydaktycznego wymiar zadań wynosi minimalnie 240 godzin a maksymalnie 540

godzin (jedna godzina obliczeniowa/dydaktyczna jest równa 45 minutom zegarowym). Okres rozliczeniowy czasu pracy nauczycieli akademickich za I semestr następuje do 5 marca każdego roku, a za II semestr do 30 czerwca każdego roku.

4. Szczegółowy zakres i wymiar obowiązków nauczyciela akademickiego zgodnie z zasadami określonymi przez Senat Uczelni, ustala dziekan.
5. Czas pracy nauczycieli akademickich, zatrudnionych w grupie pracowników naukowych na stanowiskach: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego jest realizowany w systemie zadaniowym i nie powinien przekraczać przeciętnie 40 godzin tygodniowo.
6. Czas pracy dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej wynosi 36 godzin tygodniowo i realizowany jest według rozkładu o którym mowa w § 22 ust. 3. pkt 2).
7. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy zobowiązani są do wykonania pensum dydaktycznego w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.
8. W zależności od wymiaru obciążeń obowiązkami organizacyjnymi, dydaktycznymi lub naukowymi, pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy może mieć obniżony roczny wymiar zajęć dydaktycznych. Decyzję w sprawie obniżenia rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych podejmuje rektor po spełnieniu przez pracownika wymogów określonych w uchwale senatu.

§ 17

1. Wszystkich nauczycieli akademickich obowiązuje potwierdzanie własnoręcznym podpisem karty przydziału czynności, w której zaplanowano liczbę godzin dydaktycznych w danym roku akademickim.
2. Nauczycieli akademickich obowiązuje tydzień pracy zgodnie z planem zajęć dydaktycznych, prowadzonych badań, pełnionych dyżurów i prac organizacyjnych na rzecz uczelni.
3. Nauczyciel akademicki, który nie może prowadzić zaplanowanych zajęć dydaktycznych z powodów losowych, zobowiązany jest powiadomić o tym niezwłocznie dziekana wydziału/kierownika Studium Języków Obcych oraz Dział Administracji, Kadr i Organizacji.

§ 18

1. W PWSZ w Kaliszu pracownicy są zatrudniani w następujących systemach czasu pracy:
  - 1) podstawowym – pracownicy administracji i biblioteki z zastrzeżeniem § 22 ust. 3 pkt.2;
  - 2) zadaniowym – nauczyciele akademicy, z wyłączeniem bibliotekarzy dyplomowanych oraz inne osoby za zgodą rektora/kanclerza;

- 3) równoważnym – woźni, portierzy, robotnicy gospodarczy, kierowcy, laboranci;¹
- 4) skróconym – pracownicy na indywidualny wniosek.
2. W podstawowym systemie czasu pracy – czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym.
3. W równoważnym systemie czasu pracy dopuszczalne jest przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy do 12 godzin w miesięcznym okresie rozliczeniowym. Przedłużony dobowy wymiar czasu pracy jest równoważony krótszym dobowym wymiarem czasu pracy w niektórych dniach lub dniami wolnymi od pracy. Pracownicy zatrudnieni w równoważnym systemie czasu pracy pracują na podstawie harmonogramów czasu pracy, które przygotowują ich bezpośredni przełożeni służbowi.
4. W zadaniowym systemie czasu pracy – uzasadnionym rodzajem pracy i jej organizacją - czas pracy określany jest wymiarem powierzonych pracownikowi zadań, możliwych do wykonania w ramach podstawowych norm czasu pracy, o których mowa w ust. 2.
5. Skrócony tydzień pracy – w tym systemie jest dopuszczalne wykonywanie pracy przez pracownika przez mniej niż 5 dni w ciągu tygodnia, przy równoczesnym przedłużeniu dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej niż 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 1 miesiąca.

§ 19

Czasem pracy dla osób zatrudnionych w PWSZ w Kaliszu jest:

- 1) doba pracownicza – to kolejne 24 godziny rozpoczynające się w godzinie podjęcia przez pracownika pracy, zgodnie z obowiązującym rozkładem czasu pracy. W przypadku pracy zmianowej, w związku z przejściem pracownika na następną zmianę, rozpoczyna bieg doba liczona od momentu podjęcia pracy na tej zmianie, której rytm biegu jest cykliczny, aż do przejścia na kolejną zmianę. Występujące w przypadku pracy zmianowej okresy międzydobowe zalicza się odpowiednio na poczet odpoczynku dobowego lub tygodniowego;
- 2) tydzień rozliczeniowy – to 7 kolejnych dni kalendarzowych, poczynając od pierwszego dnia okresu rozliczeniowego tj. od 1 dnia każdego miesiąca;
- 3) odpoczynek dobowy, to kolejne co najmniej 11 godzin wolne od pracy, w tym również od dyżuru, występujące w każdej kolejnej dobie okresu rozliczeniowego;
- 4) odpoczynek tygodniowy – powszechny – to kolejnych 35 godzin wolnych od pracy i dyżuru, występujących w każdym tygodniu okresu rozliczeniowego. Pracodawca może skrócić odpoczynek tygodniowy maksymalnie do 24 godzin w następujących przypadkach:

---

¹ §18 ust. 3 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 1 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

- a) dotyczy pracownika zarządzającego w imieniu pracodawcy zakładem pracy;
  - b) spowodowane jest koniecznością prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii;
  - c) nastąpiła zmiana pory wykonywania pracy przez pracownika w związku z jego przejściem na inną zmianę, zgodnie z ustalonym rozkładem czasu pracy.
- 5) 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku nie dotyczy pracowników o których mowa w ppkt. 4)a) oraz 4)b).

§ 20

Czas pracy kierowców szczegółowo regulują odrębne przepisy: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (tekst jednolity Dz.U. 2012 poz. 1155 z późn. zm.):

- 1) czas pracy kierowcy realizowany w równoważnym systemie czasu pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy według rozkładu: od 7³⁰ do 15³⁰.
Ze względu na specyfikę pracy kierowców – za zgodą rektora/kanclerza mogą być stosowane ruchome godziny rozpoczynania i kończenia pracy – z zachowaniem 12 dobowej normy czasu pracy oraz odpoczynku dobowego i tygodniowego;
- 2) tygodniowy czas pracy kierowcy łącznie z godzinami nadliczbowymi, nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin. Może jednak być przedłużony do 60 godzin, jeżeli średni tygodniowy czas pracy w okresie rozliczeniowym nie przekroczy 48 godzin. Postanowienia zawarte w § 21 ust. 3 pkt. 2). mają odpowiednie zastosowanie;
- 3) czasem pracy kierowcy jest również czas poza przyjętym rozkładem czasu pracy, w którym kierowca pozostaje na stanowisku pracy w gotowości do wykonywania pracy, w szczególności podczas oczekiwania na załadunek lub rozładunek, których przewidywany czas trwania nie jest znany kierowcy przed wyjazdem albo przed rozpoczęciem danego okresu. Natomiast jeśli kierowcy znany jest przed wyjazdem rozkład czasu pracy (kursy - określone godziny jazdy i pracy danego dnia oraz wolnego pomiędzy tymi kursami w pracy) i nie pozostaje on w okresie pomiędzy kursami na stanowisku pracy w gotowości do jej wykonywania, to taki okres nie będzie zaliczony jako czas pracy, nawet w formie dyżuru. W przeciwnym przypadku okres pomiędzy kursami nie będzie zaliczony do czasu pracy kierowcy, ale będzie traktowany jako czas dyżuru;
- 4) do czasu pracy kierowcy nie wlicza się:
  - a) czasu dyżuru, jeżeli podczas dyżuru kierowca nie wykonuje pracy,
  - b) nieusprawiedliwionych postojów w czasie prowadzenia pojazdu,
  - c) dobowego nieprzerwanego odpoczynku.

§ 21

1. Tygodniowy czas pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w przyjętym okresie rozliczeniowym.
2. Ograniczenie to nie dotyczy pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy.
3. Roczny limit nadgodzin w roku kalendarzowym ustala się:
  - 1) w szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu kształcenia, nauczyciel akademicki może być obowiązany prowadzić zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w rozmiarze nieprzekraczającym $\frac{1}{2}$ wymiaru obowiązków dydaktycznych, określonego w § 16 ust. 3 niniejszego regulaminu wraz z art. 130 ust. 3 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną wyżej;
  - 2) dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających z potrzeb pracodawcy nie może przekroczyć 150 godzin ponadwymiarowych w danym roku kalendarzowym, proporcjonalnie do wymiaru etatu.
4. W zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych przez pracowników wymienionych w ust. 3. pkt. 2), pracodawca na pisemny wniosek pracownika, może udzielić pracownikowi w tym samym wymiarze czasu wolnego od pracy. Udzielenie czasu wolnego w zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych może nastąpić także bez wniosku pracownika. W takim przypadku, pracodawca udziela czasu wolnego od pracy, najpóźniej do końca okresu rozliczeniowego, w wymiarze o połowę wyższym niż liczba przepracowanych godzin nadliczbowych, jednakże nie może to spowodować obniżenia wynagrodzenia należnego pracownikowi za pełny miesięczny wymiar czasu pracy.
5. Praca w godzinach nadliczbowych, wynikająca ze szczególnych potrzeb pracodawcy, może być wykonywana tylko za wiedzą i zgodą pracodawcy, w którego imieniu działają rektor, dziekan, kanclerz lub kierownik jednostki organizacyjnej. Pracodawca w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na przebywanie pracownika na stanowisku pracy po godzinach. Zgoda może być udzielona po uprzednim złożeniu do pracodawcy wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 2a do Regulaminu pracy.²
- 5a. Wniosek o odbiór godzin nadliczbowych jako czasu wolnego od pracy, o którym mowa w ust. 4, stanowi załącznik nr 2b do Regulaminu pracy. Odbiór czasu przepracowanego w godzinach nadliczbowych przez pracowników następuje po stwierdzeniu wykonania pracy w godzinach nadliczbowych przez kierownika jednostki organizacyjnej w formie pisemnej, zgodnie z wzorem określonym w załącznik nr 2c do Regulaminu pracy.³

² §21 ust. 5 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 2 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

³ §21 ust. 5a dodany przez §1 ust. 3 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

- 5b. Wypłata godzin nadliczbowych następuje wyłącznie w przypadku braku możliwości odebrania godzin nadliczbowych jako czasu wolnego od pracy w danym okresie rozliczeniowym i po zatwierdzeniu przez Rektora.⁴
6. Praca nocna obejmuje 8 godzin pomiędzy godz. 22⁰⁰ a godz. 6⁰⁰.

§ 22

1. Dniami roboczymi w PWSZ w Kaliszu dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi są dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem pracowników biblioteki, obsługowo-technicznych - którzy pracują według harmonogramów pracy oraz kierowców.
2. Dla pracowników obsługujących tok studiów zaocznych w sobotę zjazdową, dniem wolnym od pracy jest najbliższy poniedziałek lub wtorek.
3. Początek i koniec pracy w dniach roboczych ustala się następująco:
  - 1) dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zatrudnionych w systemie podstawowym od poniedziałku do piątku czas pracy obejmuje godziny od 7³⁰ do 15³⁰;
  - 2) czas pracy starszego bibliotekarza wynosi 36 godzin tygodniowo a dla pozostałych bibliotekarzy 40 godzin tygodniowo według harmonogramu oraz niżej wymienionych zmian:
    - a) od godz. 8⁰⁰ do godz. 15⁰⁰ lub od godz. 9⁰⁰ do 16⁰⁰ – I zmiana – dotyczy starszych bibliotekarzy,
    - b) od godz. 8⁰⁰ do godz. 16⁰⁰ – I zmiana - pozostali,
    - c) od godz. 11⁰⁰ do godz. 18⁰⁰ – II zmiana - dotyczy starszych bibliotekarzy,
    - d) od godz. 10⁰⁰ do godz. 18⁰⁰ – II zmiana - pozostali,
    - e) od godz. 10⁰⁰ do godz. 14⁰⁰ – dyżury w soboty zjazdowe.
  - 3) dla pracowników zatrudnionych w systemie równoważnym z wyjątkiem kierowców ustala się czas pracy zmianowej:
    - a) od godz. 6⁰⁰ do godz. 14⁰⁰ – I zmiana;
    - b) od godz. 14⁰⁰ do godz. 22⁰⁰ – II zmiana.
4. Pracownikom zatrudnionym w zmianowym systemie pracy za każdą godzinę pracy na drugiej zmianie przysługuje dodatek według odrębnych przepisów.
5. Na pisemny wniosek pracownika, pracodawca po zasięgnięciu opinii bezpośredniego przełożonego, może ustalić indywidualny rozkład jego czasu pracy w ramach systemu czasu pracy, którym pracownik jest objęty.
6. Harmonogram czasu pracy jest podawany do wiadomości pracowników, co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem pracy w okresie, na który został sporządzony ten rozkład.
7. Wszelkie zmiany w harmonogramie czasu pracy w czasie jego obowiązywania, niewynikające z konieczności realizowania nieprzewidzianych działań, dokonywane są w uzgodnieniu z pracownikiem, którego one dotyczą.

---

⁴ §21 ust. 5b dodany przez §1 ust. 3 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

§ 23

Pracownicy, których dobowy wymiar czasu pracy wynosi co najmniej 6 godzin, korzystają z 15 minut przerwy w pracy wliczanej do czasu pracy.

§ 24

1. Czas pracy pracowników delegowanych do innej miejscowości celem wykonania zleconego zadania rozliczany jest na podstawie polecenia wyjazdu służbowego – delegacji podpisanej przez rektora lub kanclerza.
2. Pracownicy delegowani do innej miejscowości otrzymują wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych o ile otrzymają polecenie wykonania pracy w godzinach nadliczbowych i czas pracy był kontrolowany.

§ 25

1. Czas pracy pracowników będących osobami niepełnosprawnymi regulują odrębne przepisy: Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 ze zm.).⁵
2. Czas pracy pracowników będących osobami niepełnosprawnymi nie może przekraczać 8 godzin dziennie i 40 godzin tygodniowo.
3. Osób niepełnosprawnych nie wolno zatrudniać w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych.
4. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
5. Postanowień ust. 2 do 4 nie stosuje się:
  - 1) do osób zatrudnionych przy pilnowaniu,
  - 2) gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.⁶

Rozdział V **DYSCYPLINA PRACY**

§ 26

1. Nauczyciele akademicki mają obowiązek potwierdzania czytelnym podpisem poprzez wpisanie daty i godziny rozpoczęcia i zakończenia: zajęć dydaktycznych, prowadzonych badań, pełnienia dyżurów oraz innych prac organizacyjnych wykonywanych na rzecz uczelni - w książce wydawania kluczy znajdującej się w portierni każdego obiektu dydaktycznego.

---

⁵ §25 ust. 1 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 4 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

⁶ §25 ust. 4 i 5 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 5 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

2. Pozostali pracownicy potwierdzają przybycie do pracy podpisaniem listy obecności oraz czytelnym wpisaniem: daty, godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy, nazwy jednostki organizacyjnej, imienia i nazwiska oraz własnoręcznego podpisu w książce wydawania kluczy. Natomiast pracownicy administracyjni zatrudnieni w zadaniowym systemie czasu pracy potwierdzają swoje przybycie tylko w książce wydawania kluczy.
3. Do codziennej kontroli list obecności uprawniony jest kierownik danej jednostki organizacyjnej.
4. Po zakończeniu miesiąca, jednak nie później niż w piątym dniu roboczym następnego miesiąca sprawdzone i podpisane przez kierownika jednostki organizacyjnej listy obecności muszą być dostarczone do Działu Administracji, Kadr i Organizacji.
5. Do kontroli dyscypliny pracy uprawniony jest Kierownik Działu Administracji, Kadr i Organizacji.

§ 27

1. Każdy pracownik winien stawić się do pracy w takim czasie, aby w godzinach rozpoczęcia pracy znajdował się na swoim stanowisku pracy.
2. Każdy pracownik kończy pracę na swoim stanowisku zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy.

§ 28

Opuszczanie stanowiska pracy w czasie godzin pracy wymaga uprzedniej zgody bezpośredniego przełożonego.

§ 29

1. Pracownik powinien uprzedzić pracodawcę o przyczynie i przewidywanym okresie nieobecności w pracy, jeżeli przyczyna tej nieobecności jest z góry wiadoma lub możliwa do przewidzenia.
2. W razie zaistnienia przyczyn uniemożliwiających stawienie się do pracy, pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić pracodawcę o przyczynie swojej nieobecności i przewidywanym okresie jej trwania, nie później jednak niż w drugim dniu nieobecności w pracy, osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem faksu, poczty elektronicznej, przez inną osobę lub listownie, przy czym za datę zawiadomienia uważa się datę stempla pocztowego.
3. W razie nieobecności w pracy spowodowanej chorobą pracownik obowiązany jest doręczyć zaświadczenie lekarskie osobiście, za pośrednictwem poczty lub innego środka łączności do Działu Administracji, Kadr i Organizacji lub bezpośrednio przełożonemu, nie później niż w ciągu 7 dni od daty jego otrzymania. W przypadku przesłania zaświadczenia pocztą, za datę zawiadomienia uważa się datę stempla pocztowego.
4. W przypadku niewywiązania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 1. i 2., okres nieobecności w pracy traktuje się jako nieobecność nieusprawiedliwioną

niepłatną, stanowiącą ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

§ 30

1. Dowodami usprawiedliwiającymi nieobecność w pracy są:
  - 1) zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy;
  - 2) decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego, wydana zgodnie z przepisami o zwalczaniu chorób zakaźnych – w razie odosobnienia pracownika z przyczyn przewidzianych tymi przepisami;
  - 3) oświadczenie pracownika – w razie zaistnienia okoliczności uzasadniających sprawowania przez pracownika osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 8 z powodu nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do której dziecko uczęszcza;
  - 4) imienne wezwanie pracownika do osobistego stawienia się, wystosowane przez organ właściwy w sprawach powszechnego obowiązku obrony, organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego, sąd, prokuraturę i policję – w charakterze strony lub świadka w postępowaniu prowadzonym przed tymi organami zawierające adnotację potwierdzającą stawienie się pracownika na to wezwanie;
  - 5) oświadczenie pracownika potwierdzające odbycie podróży służbowej w godzinach nocnych, zakończonej w takim czasie, że do rozpoczęcia pracy nie upłynęło 8 godzin, w warunkach uniemożliwiających odpoczynek nocny.
2. W przypadku spóźnienia się do pracy pracownik powinien niezwłocznie zgłosić się do bezpośredniego przełożonego celem usprawiedliwienia spóźnienia. Decyzję o formie usprawiedliwienia (ustna lub pisemna) podejmuje przełożony, któremu bezpośrednio podlega pracownik. Za czas spóźnienia pracownik ma prawo do wynagrodzenia, jeśli odpracował czas spóźnienia.

Rozdział VI

WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ

§ 31

Za wykonywanie powierzonych obowiązków pracownicy PWSZ w Kaliszu otrzymują wynagrodzenie zgodnie z umową o pracę.

§ 31a

Wynagrodzenie brutto pracownika za pełen miesięczny wymiar czasu pracy nie może być niższe od wynagrodzenia minimalnego, którego wysokość określają odrębne przepisy.⁷

---

⁷ §31a dodany przez §1 ust. 1 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

§ 32

1. Wynagrodzenie wypłacane jest w następujących terminach:
  - 1) nauczyciele akademicki, otrzymują wynagrodzenie z góry – drugiego dnia każdego miesiąca. Jeżeli termin wypłaty przypada w dzień wolny od pracy to wypłata wynagrodzenia następuje w pierwszym dniu roboczym po dniu wolnym od pracy;
  - 2) pozostali pracownicy, otrzymują wynagrodzenie z dołu – nie później niż ostatniego dnia każdego miesiąca. Jeżeli termin wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłaca się w dniu poprzednim.

§ 33

1. Wypłata wynagrodzenia z zastrzeżeniem ust. 2. następuje w formie pieniężnej do rąk własnych pracownika w kasie uczelni, która czynna jest od poniedziałku do piątku od godz. 9⁰⁰ do godz. 15⁰⁰. Obowiązek wypłacenia wynagrodzenia może być spełniony w inny sposób niż do rąk pracownika – tj. przekazanie na rachunek bankowy, za jego uprzednią zgodą wyrażoną na piśmie i złożoną w Dziale Kwestury.
2. W razie przemijającej przeszkody, która dotyczy pracownika, jego małżonek może pobierać bez pełnomocnictwa przysługujące pracownikowi wynagrodzenie chyba, że pracownik nie wyrazi na to zgody (art. 29 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego Dz.U. Nr 9, poz. 59 ze zm.).⁸
3. Pobranie wypłaty wynagrodzenia przez inną osobę, może mieć miejsce wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia pracownika potwierdzonego stemplem i podpisem osoby stwierdzającej tożsamość upoważniającego.
4. Potwierdzenia podpisu pracownika, o którym mowa w ust. 3, dokonują: kierownik jednostki organizacyjnej, albo Dział Administracji, Kadr i Organizacji.
5. Kwestura przekazuje pracownikom za pośrednictwem jednostek organizacyjnych comiesięczną, poufną informację z listy płac tzw. „pasek” o wysokości wynagrodzenia przelanego na konto.
6. Informacje o wysokości osiągniętych przez pracowników wynagrodzeń podlegają ochronie danych osobowych.

§ 34

Zastrzeżenia, co do wysokości wynagrodzenia pracownicy mogą wносить do bezpośredniego przełożonego lub do Działu Kwestury.

§ 34a

1. Pracownicy PWSZ w Kaliszu, uczestniczący w realizacji projektów współfinansowanych ze źródeł innych niż określone w art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej "Ustawą",

---

⁸ §33 ust. 2 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 6 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

w szczególności współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 94b ust. 1 pkt 1-3, art. 97 oraz art. 98 ust. 1 pkt 11 mogą otrzymać z tego tytułu:

- 1) wynagrodzenie za prowadzenie zajęć dydaktycznych,
  - 2) dodatek specjalny,
  - 3) umowa cywilnoprawna.
2. Wynagrodzenie za prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz dodatek specjalny przyznawane są w formie aneksu do umowy o pracę.
  3. Od zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wynagrodzenia za prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz dodatku specjalnego nie należy naliczać odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.
  4. Osoby niebędące pracownikami PWSZ w Kaliszu uczestniczą w realizacji projektów na podstawie umowy cywilnoprawnej lub umowy o pracę. Wypłaty wynagrodzenia w ramach umów cywilnoprawnych dokonuje się zgodnie z ogólnymi zasadami przyjętymi w PWSZ w Kaliszu.⁹

§ 34b

1. Nauczyciele akademicy z tytułu zwiększenia obowiązków dydaktycznych polegających na prowadzeniu dodatkowych zajęć dydaktycznych finansowanych ze środków projektu otrzymują wynagrodzenie za prowadzenie zajęć dydaktycznych.
2. Prowadzenie zajęć dydaktycznych współfinansowanych ze środków, o których mowa w § 34a, nie może być realizowane w ramach pensum dydaktycznego.¹⁰

§ 34c

1. Pracownicy PWSZ w Kaliszu wykonujący dodatkowe czynności w ramach projektu mogą otrzymać z tego tytułu dodatek specjalny.
2. Łączna kwota przyznanych dodatków specjalnych w części przekraczającej 10% wynagrodzenia zasadniczego pracownika może być finansowana wyłącznie ze źródeł innych niż określone w art. 94 ust. 1 ustawy.
3. Łączna dodatków specjalnych nie może przekroczyć 80% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika.
4. Dodatki specjalne nie są wypłacane za okres niezdolności do pracy i pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego.¹¹

§ 34d

1. Senat Uczelni może wystąpić do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyznanie Rektorowi dodatku.

---

⁹ §34a dodany przez §1 ust. 2 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

¹⁰ §34b dodany przez §1 ust. 3 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

¹¹ §34c dodany przez §1 ust. 4 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

2. Senat Uczelni w uchwale w sprawie wystąpienia o dodatek dla Rektora określa wnioskowaną wysokość oraz okres wypłacania dodatku.
3. Dodatek dla Rektora przyznaje minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego.¹²

§ 34e

1. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w PWSZ w Kaliszu mogą ubiegać się o dodatek z tytułu osiągnięć naukowych (dodatek naukowy).
2. Podstawą ubiegania się o dodatek naukowy jest opublikowanie pracy z afiliacją PWSZ w Kaliszu.
3. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania dodatku naukowego określa Rektor odrębnym zarządzeniem.¹³

Rozdział VII **URLOPY PRACOWNICZE**

§ 35

1. Każdemu pracownikowi przysługuje prawo do corocznego nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego.
2. Pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu.
3. Pracodawca nie może pozbawić pracownika prawa do urlopu.

§ 36

1. Nauczyciele akademicy mają prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 36 dni roboczych w ciągu roku kalendarzowego.
2. Urlop wypoczynkowy powinien być wykorzystany w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych, tj. w przerwie międzysemestralnej oraz w czasie letniej przerwy w zajęciach dydaktycznych (lipiec, sierpień, wrzesień).
3. Nauczyciel akademicki uzyskuje prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego w ostatnim dniu poprzedzającym letnią przerwę w zajęciach dydaktycznych, a prawo do drugiego i dalszych urlopów – z początkiem każdego następnego roku kalendarzowego.
4. Nauczyciel akademicki ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu zatrudnienia w przypadkach:
  - 1) zatrudnienia w ciągu roku kalendarzowego;
  - 2) ustania stosunku pracy w ciągu roku kalendarzowego;
  - 3) podjęcia pracy po powrocie z urlopu bezpłatnego, wychowawczego oraz urlopu dla poratowania zdrowia.

---

¹² §34d dodany przez §1 ust. 5 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

¹³ §34e dodany przez §1 ust. 6 Zarządzenia Nr 0300.65.IV.2015 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 29.12.2015 roku.

5. Wymiar urlopu dla pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy ustala się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika, biorąc za podstawę wymiar urlopu określony wyżej; niepełny dzień urlopu zaokrągla się w górę do pełnego dnia - dotyczy wszystkich pracowników PWSZ w Kaliszu.
6. Dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.
7. *(Skreślony)*¹⁴

§ 37

1. Pracownik podejmujący pracę po raz pierwszy w roku kalendarzowym, w którym podjął pracę, uzyskuje prawo do urlopu z upływem każdego miesiąca pracy w wymiarze 1/12 wymiaru urlopu przysługującego mu po przepracowaniu roku.
2. Prawo do kolejnych urlopów pracownik nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym.
3. Wymiar urlopu wynosi:
  - 1) 20 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat;
  - 2) 26 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat;
  - 3) 10 dni – dodatkowego urlopu dla osób niepełnosprawnych – według odrębnych przepisów.
4. Urlop pracownika wykonującego pracę w systemie zadaniowym powinien być mu udzielany na zasadach ogólnych. Ze względu na fakt, iż w zadaniowym czasie pracy pracownik wykonuje powierzoną mu pracę przez dowolną liczbę godzin, w dniu jego przebywania na urlopie nieznana jest zatem liczba godzin, jaką by przepracował (liczba godzin urlopu).
5. Zasady określone w ust.1.-4. dotyczą pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

§ 38

1. Urlop wypoczynkowy udzielany jest zgodnie z planem urlopów ustalonym na dany rok kalendarzowy, na wniosek pracownika złożony co najmniej z 3-dniowym wyprzedzeniem przed planowaną datą rozpoczęcia urlopu. Pracownik jest uprawniony do rozpoczęcia urlopu dopiero po uzyskaniu zgody kierownika jednostki organizacyjnej na rozpoczęcie urlopu w określonym terminie.
2. Pracodawca jest obowiązany udzielić na żądanie pracownika i w terminie przez niego wskazanym nie więcej niż 4 dni urlopu w każdym roku kalendarzowym. Żądanie to może pracownik zgłosić najpóźniej w dniu rozpoczęcia urlopu według zasad określonych w § 28 ust. 2.
3. Plan urlopów nie obejmuje urlopu na „żądanie”.
4. Plan urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym pracownicy uczelni składają we właściwych jednostkach organizacyjnych, najpóźniej do dnia 15 marca każdego roku.

---

¹⁴ §36 ust. 7 skreślony przez §1 ust. 7 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

5. Plany urlopów wypoczynkowych po uzgodnieniu i zatwierdzeniu przez bezpośredniego przełożonego, osoby odpowiedzialne przekazują do Działu Administracji, Kadr i Organizacji najpóźniej do 31 marca każdego roku.

§ 39

1. Urlopu udziela się w dni, które są dla pracownika dniami pracy zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, odpowiadającym dobowemu wymiarowi czasu pracy w danym dniu.
2. Przy udzielaniu urlopu należy przyjąć zasadę ogólną, że każdy dzień pracy wynosi 8 godzin (tydzień pracy 40 godzin) a dla osób uprawnionych 7 godzin (tydzień pracy 35 godzin).
3. Pracownik może złożyć wniosek o zmianę terminu zaplanowanego urlopu wypoczynkowego, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2d.¹⁵ Wniosek o zmianę tego terminu podpisany przez bezpośredniego przełożonego należy przesłać do Działu Administracji, Kadr i Organizacji najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem urlopu.
4. Przesunięcie terminu urlopu wypoczynkowego może nastąpić także z powodu szczególnych potrzeb pracodawcy, jeżeli nieobecność pracownika spowodowałaby poważne zakłócenia toku pracy.
5. Odwołanie z urlopu wypoczynkowego może nastąpić tylko wówczas, gdy jego obecność w uczelni wymagają okoliczności nieprzewidziane w chwili rozpoczęcia urlopu. PWSZ w Kaliszu zobowiązana jest pokryć koszty poniesione przez pracownika pozostającego w bezpośrednim związku z odwołaniem go z urlopu wypoczynkowego.
6. W okresie wypowiedzenia umowy o pracę pracownik jest obowiązany wykorzystać przysługujący mu urlop, jeżeli pracodawca udzieli mu urlopu. Za niewykorzystany urlop z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi wypłaca się ekwiwalent pieniężny.
7. Urlop wypoczynkowy może być udzielany w częściach, z tym, że jedna część urlopu powinna wynosić nie mniej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.
8. Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za prawidłowe i terminowe udzielanie urlopów pracownikom.
9. Pracownicy zajmujący kierownicze stanowiska obowiązani są wskazać we wniosku urlopowym osobę go zastępującą oraz zakres udzielonych jej uprawnień.

§ 40

Urlop niewykorzystany w terminie kierownik jednostki organizacyjnej udziela pracownikowi najpóźniej do 30 września następnego roku kalendarzowego.

---

¹⁵ §39 ust. 3 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 8 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

§ 41

1. Na pisemny wniosek pracownika, pracodawca może udzielić urlopu bezpłatnego. Okres tego urlopu nie wlicza się do czasu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
2. Urlop bezpłatny trwający nie dłużej niż jeden miesiąc nie ogranicza uprawnień pracownika do urlopu wypoczynkowego.

Rozdział VIII **UDZIELANIE ZWOLNIEŃ OD PRACY**

§ 42

1. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w razie:
  - 1) ślubu pracownika lub urodzenia się jego dziecka albo zgonu i pogrzebu małżonka pracownika lub jego dziecka, ojca, matki, ojczyma lub macochy – 2 dni;
  - 2) ślubu dziecka pracownika albo zgonu i pogrzebu jego siostry, brata, teściowej, teścia, babki, dziadka, a także innej osoby pozostającej na utrzymaniu pracownika lub pod jego bezpośrednią opieką – 1 dzień;
  - 3) poszukiwania pracy przez pracownika znajdującego się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę dokonanej przez pracodawcę, w wymiarze:
    - a) 2 dni robocze, jeżeli okres wypowiedzenia wynosi 2 tygodnie lub 1 miesiąc,
    - b) 3 dni robocze, jeżeli okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące;
  - 4) sprawowania przez pracownika opieki nad dzieckiem w wieku do lat 14 – 2 dni robocze w ciągu roku kalendarzowego. Jeżeli oboje rodzice lub opiekunowie dziecka są zatrudnieni, to z w/w uprawnień może korzystać jedno z nich po złożeniu stosownego oświadczenia.
2. Niezależnie od postanowień ust. 1. zwolnienie od świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia przysługuje pracownikowi w przypadkach określonych w odrębnych przepisach, między innymi na:
  - 1) czas niezbędny do stawienia się na wezwanie organu administracji rządowej lub samorządu terytorialnego, sądu, prokuratury, policji;
  - 2) wezwanie do osobistego stawienia się przed organem właściwym w zakresie powszechnego obowiązku obrony na czas niezbędny w celu załatwienia sprawy będącej przedmiotem wezwania;
  - 3) wezwanie w celu wykonania czynności biegłego w postępowaniu administracyjnym, karnym, przygotowawczym, sądowym. Łączny wymiar z tego tytułu nie może przekraczać 6 dni w ciągu roku kalendarzowego;
  - 4) przeprowadzenie obowiązkowych badań lekarskich i szczepień ochronnych;
  - 5) oddanie krwi przez pracownika – krwiodawcę;
  - 6) realizację zgody udzielonej przez pracodawcę w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

- 7) czas badań lekarskich kobietom w ciąży, które nie mogą być przeprowadzone poza godzinami pracy;
- 8) przerwy przysługujące matkom karmiącym piersią:
  - a) jedno dziecko – dwie 30 minutowe przerwy w pracy;
  - b) więcej niż jedno dziecko – dwie 45 minutowe przerwy w pracy.

Przerwy na karmienie mogą być na wniosek pracownicy udzielane łącznie.

Pracownicy zatrudnionej przez czas krótszy niż 4 godziny dziennie przerwy na karmienie nie przysługują. Jeżeli czas pracy pracownicy nie przekracza 6 godzin dziennie, przysługuje jej jedna przerwa na karmienie.

§ 43

Załatwianie spraw osobistych lub rodzinnych powinno odbywać się w czasie wolnym od pracy, z tym że:

- 1) w uzasadnionych przypadkach i na pisemny wniosek pracownika, pracodawca może zwolnić go z części dnia pracy;
- 2) za czas zwolnienia od pracy w celu załatwienia spraw osobistych przysługuje wynagrodzenie, pod warunkiem odpracowania czasu zwolnienia w tym samym dniu;
- 3) jeżeli nie jest możliwe odpracowanie czasu zwolnienia w terminie wskazanym w pkt 2), czas zwolnienia należy odpracować w terminie uzgodnionym z rektorem, kanclerzem, dziekanem wydziału lub kierownikiem jednostki organizacyjnej nie później jednak niż do 26 dnia każdego miesiąca;
- 4) odpracowanie zwolnienia od pracy nie może naruszyć prawa pracownika do odpoczynku, o którym mowa w art.132 i 133 Kodeksu pracy;
- 5) odpracowanie takiego zwolnienia nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych;
- 6) odpracowanie takiego zwolnienia nie może odbyć się w dniu wolnym od pracy;
- 7) wniosek o udzielenie czasu wolnego w godzinach pracy stanowi załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu;
- 8) oświadczenie o odpracowaniu wyjścia prywatnego stanowi załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu.

§ 44

Pracodawca prowadzi odrębnie dla każdego pracownika roczną kartę ewidencji czasu pracy w formie papierowej oraz w formie elektronicznej (program kadrowo-płacowy), w których rejestruje się wszelkie zwolnienia od pracy oraz inne usprawiedliwione i nieusprawiedliwione nieobecności w pracy.

Rozdział IX

UPRAWNIENIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANE Z RODZICIELSTWEM

§ 45

Urlop macierzyński składa się zasadniczo z trzech składników:

- 1) urlopu macierzyńskiego podstawowego;
- 2) *skreślony*¹⁶
- 3) urlopu rodzicielskiego.

§ 46

Pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze:

- 1) 20 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie (po co najmniej 14 tygodniach urlop może przejść ojciec dziecka);
- 2) 31 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie,
- 3) 33 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie,
- 4) 35 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie,
- 5) 37 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

§ 47

*skreślony*¹⁷

§ 48

1. Wymiar urlopu rodzicielskiego zawsze musi obejmować pełne tygodnie i wynosi:
  - 1) 32 tygodnie – w przypadku, o którym mowa w § 46 pkt. 1,
  - 2) 34 tygodnie – w przypadku, o którym mowa w § 46 pkt. 2-5;
2. Urlop rodzicielski jest udzielany bezpośrednio po urlopie macierzyńskim.
3. Urlop rodzicielski można podzielić na nie więcej niż 4 części (obejmujące pełne tygodnie), z których każda nie może być krótszy niż 8 tygodni, przypadających bezpośrednio jedna po drugiej bez przerw.
4. Z urlopu rodzicielskiego mogą korzystać oboje rodzice – wówczas jego wymiar nie może przekroczyć łącznie wymiaru, o którym mowa w ust. 1.¹⁸

§ 49

Urlop ojcowski przysługuje ojcu do ukończenia przez dziecko 24 miesiąca życia.¹⁹ Pracownik ubiegający się o urlop ojcowski musi złożyć u pracodawcy niezbędny wniosek, w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu.

---

¹⁶ §45 pkt. 2) skreślony przez §1 ust. 9 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

¹⁷ §47 skreślony przez §1 ust. 10 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

¹⁸ §48 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 11 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

¹⁹ §49 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 12 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

§ 50

Pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 roku życia nie wolno bez jego zgody zatrudniać w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie przerywanego czasu pracy, jak również delegować poza stałe miejsce pracy.

§ 51

Pozostałe uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem określone są w Dziale VIII Kodeksu Pracy, które pracodawca przestrzega.

Rozdział X

ODPOWIEDZIALNOŚĆ MATERIALNA PRACOWNIKÓW

§ 52

1. Pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo wyliczenia się, pieniądze, papiery wartościowe, narzędzia i instrumenty lub podobne przedmioty, a także środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. Fakt przyjęcia mienia potwierdza własnoręcznym podpisem na sporządzonym na tę okoliczność protokole zdawczo-odbiorczym.
2. Powierzenie pracownikowi składników majątku pracodawcy zostaje potwierdzone na piśmie.
3. Pracownicy mogą przyjąć wspólną odpowiedzialność materialną za mienie powierzone im łącznie z obowiązkiem wyliczenia się, podpisując odpowiednią umowę z pracodawcą. W razie niedoboru lub szkody w powierzonym mieniu podział odpowiedzialności pracowników wynika w częściach określonych w umowie.
4. Jednakże w razie ustalenia, że szkoda w całości lub w części została spowodowana przez niektórych pracowników, za całość szkody lub za stosowną jej część odpowiadają tylko sprawcy szkody.

§ 53

1. Pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikła szkoda.
2. Pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczyniły się do jej powstania albo zwiększenia. Pracownik nie ponosi ryzyka związanego z działalnością pracodawcy, a w szczególności nie odpowiada za szkodę wynikłą w związku z działaniem w granicach dopuszczalnego ryzyka.

3. W razie wyrządzenia szkody przez kilku pracowników każdy z nich ponosi odpowiedzialność za część szkody stosownie do przyczynienia się do niej i stopnia winy. Jeżeli nie można ustalić stopnia winy i przyczynienia się poszczególnych pracowników do powstania szkody, odpowiadają oni w częściach równych.
4. Odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty 3-miesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.
5. Pracodawca musi wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody.

§ 54

Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, powinien ją naprawić w pełnej wysokości.

Rozdział XI

ZASADY ROZPATRYWANIA ZAŻALEŃ, SKARG I WNIOSKÓW PRACOWNIKÓW

§ 55

Pracodawca zapewnia pracownikowi możliwość wyrażania każdego niezadowolenia z zatrudnienia u pracodawcy, a w szczególności z warunków umowy o pracę, ze współpracy z innymi pracownikami lub przełożonymi, możliwości wykonywania pracy.

§ 56

Jeżeli pracownik uważa, że ma powody do złożenia zażalenia, skargi lub wniosku, to:

- 1) przedkłada na piśmie sprawę bezpośrednio przełożonemu. Przełożony obowiązany jest omówić sprawę z pracownikiem i załatwić ją, chyba że załatwienie sprawy przekracza jego kompetencje;
- 2) jeżeli sprawa nie zostanie załatwiona lub pracownik jest niezadowolony z jej załatwienia, rozpatrzenie sprawy przekazane zostaje na wniosek pracownika przez przełożonego pracownika do kierownika wyższego szczebla.

§ 57

Jeżeli zażalenie lub skarga dotyczy bezpośredniego zwierzchnika, pracownik przedkłada sprawę na piśmie do rozpatrzenia kierownikowi wyższego szczebla, jednocześnie przekazując kopię zażalenia lub skargi bezpośrednio przełożonemu.

§ 58

1. W sprawach skarg i wniosków pracowniczych dotyczących uczelni przyjmują: rektor, kanclerz lub osoby upoważnione przez nich – w dniach i godzinach przez siebie ustalonych:
  - 1) rektor - w czwartki od godz. 15⁰⁰ do godz. 16⁰⁰;

- 2) kanclerz - w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do godz. 16⁰⁰.
2. Niezależnie od postanowień ust. 1 skargi i wnioski pracowników w formie pisemnej przyjmowane są codziennie w sekretariacie uczelni w budynku rektoratu przy ul. Nowy Świat 4.
3. Rozpatrywanie skarg i wniosków następuje w trybie przewidzianym w przepisach Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

§ 59

Pracownik w dowolnym czasie i z własnej woli może wycofać skargę, zażalenie czy wniosek.

Rozdział XII **BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY**

§ 60

Pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. Za stan bezpieczeństwa i higieny pracy we wszystkich jednostkach organizacyjnych uczelni odpowiedzialność ponoszą kierownicy jednostek.

§ 61

Wszyscy pracownicy uczelni zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 62

Pracodawca jest zobowiązany przekazywać pracownikom informacje o:

- 1) zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w uczelni, na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników;
- 2) działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, o których mowa w pkt. 1);
- 3) działaniach dotyczących zagrożeń mających wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa w obiektach uczelni w sytuacjach wprowadzenia wyższych stanów gotowości obronnej, stanów nadzwyczajnych i kolejnych stopni zarządzania kryzysowego;
- 4) pracownikach wyznaczonych do:
  - a) udzielania pierwszej pomocy,
  - b) wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników oraz realizacji zadań obronnych wynikających z Planu Operacyjnego Funkcjonowania uczelni w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa Państwa.

§ 63

1. Każdego nowo przyjętego pracownika obowiązuje szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych:
  - 1) szkolenie wstępne ogólne, zwane instruktażem ogólnym, prowadzi inspektor ds. bhp;
  - 2) szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane instruktażem stanowiskowym, prowadzone przez bezpośredniego przełożonego lub innego upoważnionego przez niego pracownika;
  - 3) odbycie szkolenia wstępnego pracownicy potwierdzają pisemnie a dokumentacja przechowywana jest w aktach osobowych pracownika.
2. Pracodawca organizuje szkolenia okresowe, w trakcie których informuje pracowników o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o ochronie przeciwpożarowej.
3. Szczegółowe zasady i tryb prowadzenia szkoleń reguluje obowiązujące rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2004 nr 180 poz. 1860 z późn. zm.).

§ 64

1. Nie można dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku.
2. Pracownicy podlegają okresowym badaniom lekarskim według harmonogramu ustalonego przez inspektora bhp.
3. W przypadku niezdolności do pracy trwającej dłużej niż 30 dni spowodowanej chorobą pracownika podlega on kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku.
4. Szczegółowe zasady wykonywania badań lekarskich przez pracowników oraz osoby ubiegające się o przyjęcie do pracy w PWSZ określi Rektor odrębnym zarządzeniem.²⁰

§ 65

1. Pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy.
2. Pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie pracownika przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy a w szczególności:
  - 1) organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy;
  - 2) zapewnić należyty stan budynków, pomieszczeń, terenów i urządzeń z nimi związanych oraz maszyn i innych urządzeń technicznych;

---

²⁰ §64 ust. 4 dodany przez §1 ust. 13 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

- 3) informować pracownika o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami, w trakcie szkolenia oraz na bieżąco przez bezpośredniego przełożonego;
  - 4) ustalić okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy oraz stosować odpowiednie środki profilaktyczne;
  - 5) dostarczyć uprawnionym pracownikom środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze;
  - 6) dostarczyć pracownikom nieograniczony dostęp do wody pitnej w upalne dni tj. kiedy temperatura zewnętrzna przekroczy np. 30°C;
  - 7) dofinansować koszty zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom administracji zatrudnionych przy monitorach ekranowych co najmniej przez połowę dobowej normy czasu pracy (min. 4godziny);
  - 8) powołać Komisję Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
  - 9) wyznaczyć pracowników do:
    - a) udzielania pierwszej pomocy,
    - b) wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.
3. Szczegółowe zasady i warunki wydawania posiłków profilaktycznych i napojów oraz stanowiska pracy przewidziane do ich otrzymywania ustala się w porozumieniu z inspektorem bhp i przedstawicielem załogi w trybie zarządzenia rektora.

§ 66

1. Pracodawca nieodpłatnie dostarcza pracownikowi środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy oraz informuje go o sposobach posługiwania się tymi środkami.
2. Pracodawca nieodpłatnie dostarcza pracownikowi odzież i obuwie robocze, jeżeli odzież własna pracowników może ulec znacznemu zabrudzeniu, bądź jest to konieczne ze względu na wymagania techniczne, sanitarne lub bhp.
3. Pracownikowi wypłaca się ekwiwalent za pranie odzieży roboczej, w wysokości określonej kwartalnie, który obejmuje koszty środka piorącego, wody, energii elektrycznej oraz czasu przez pracownika podczas prania odzieży.
4. Szczegółowe zasady i rodzaj niezbędnych środków higieny osobistej, środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego ustala się w porozumieniu z inspektorem bhp i przedstawicielem załogi w trybie zarządzenia rektora.

§ 67

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa pracy i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik zobowiązany jest:

- 1) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymagany egzaminom sprawdzającym;
- 2) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych;
- 3) dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy;
- 4) stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 5) poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zleconym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich;
- 6) niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym w zakładzie pracy wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia o grożącym im niebezpieczeństwie, o każdym wypadku lub chorobie zawodowej, należy natychmiast powiadomić bezpośredniego przełożonego oraz inspektora bhp;
- 7) współdziałać z pracodawcą i przełożonymi w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 68

1. W razie wypadku przy pracy pracodawca jest obowiązany podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenia, zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym i przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom.
2. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego inspektora pracy i prokuratora o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznane za wypadek przy pracy.
3. Pracodawca jest obowiązany prowadzić rejestr wypadków przy pracy oraz systematycznie analizować przyczyny wypadków i chorób zawodowych.
4. Koszty związane z ustalaniem okoliczności i przyczyn wypadków obciążają pracodawcę.
5. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zgłosić Powiatowemu Inspektoratowi Sanitarnemu i właściwemu inspektorowi pracy każdy przypadek rozpoznanej choroby zawodowej albo podejrzenia o taką chorobę.

§ 69

Pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielem załogi wszystkie działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy a w szczególności:

- 1) zmian w organizacji pracy i wyposażenia stanowisk pracy, wprowadzania nowych procesów technologicznych oraz substancji i preparatów, jeżeli mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia;
- 2) oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowanie pracowników o tym ryzyku;
- 3) tworzenia służby bhp oraz wyznaczania pracowników do udzielania pierwszej pomocy;
- 4) przydzielanie pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego;
- 5) szkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 70

1. W razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika albo, gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie bezpośredniego przełożonego.
2. Jeżeli powstrzymanie się od wykonywania pracy nie usuwa zagrożenia, o którym mowa w ust. 1. pracownik ma prawo oddalić się z miejsca zagrożenia, powiadamiając o tym bezpośredniego przełożonego.
3. Za czas powstrzymania się od wykonywania pracy lub oddalenia się z miejsca zagrożenia w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2 pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

§ 71

Pracodawca:

- 1) ocenia i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą oraz stosuje niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko;
- 2) informuje pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

§ 72

Pracodawca obowiązany jest stosować środki zapobiegające chorobom zawodowym i innym chorobom związanym z wykonywaną pracą, w szczególności:

- 1) utrzymywać w stanie stałej sprawności urządzenia ograniczające lub eliminujące szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiska pracy oraz urządzenia służące do pomiarów tych czynników;
- 2) przeprowadzać na swój koszt badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia, rejestrować i przechowywać wyniki tych badań i pomiarów oraz udostępniać je pracownikom.

Rozdział XIII
OCHRONA PRACY KOBIET I MŁODOCIANYCH

§ 73

1. Kobiety w ciąży nie wolno zatrudniać w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej oraz delegować, bez jej zgody, poza stałe miejsce pracy. Postanowienie to dotyczy również kobiety opiekującej się dzieckiem w wieku do 4 lat.
2. Pracodawca jest obowiązany przenieść do innej pracy kobietę w ciąży lub karmiącą dziecko piersią, zatrudnioną przy pracach jej wzbronionych lub w razie przedłożenia orzeczenia lekarskiego stwierdzającego, że ze względu na stan ciąży nie powinna wykonywać pracy dotychczasowej.
3. Nie wolno zatrudniać kobiet przy pracach szczególnie uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia, których wykaz określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom (Dz.U. 1996 nr 114 poz. 545 z późn. zm.) – stanowiący załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu.

§ 74

1. Młodocianych wolno zatrudniać tylko na zasadach określonych w Kodeksie i przepisach wykonawczych.
2. Młodocianym w rozumieniu Kodeksu jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 16 lat.
3. Wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy:
  - 1) ukończyli co najmniej gimnazjum;
  - 2) przedstawią świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu.
4. Młodociany nie posiadający kwalifikacji zawodowych może być zatrudniony tylko w celu przygotowania zawodowego.
5. Pracownik młodociany nie może być zatrudniony przy pracach wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. z 2004 Nr 200, poz. 2047 z późn. zm.).

Rozdział XIV
OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

§ 75

Pracodawca i pracownicy zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej oraz innych zagrożeń np. chemicznych, kłesk żywiołowych itd.

§ 76

1. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe oraz dopełnienie obowiązku pełnego zabezpieczenia przeciwpożarowego ponoszą poszczególni kierownicy jednostek organizacyjnych i obiektów uczelni, a także osoby prowadzące i odpowiedzialne za zajęcia dydaktyczne, programy naukowowo-badawcze i inne.
2. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe oraz dopełnienie obowiązku pełnego zabezpieczenia przeciwpożarowego ciąży również na pozostałych pracownikach uczelni, nie wymienionych w ust. 1 - na każdym pracowniku na terenie jego służbowego działania, stanowisku pracy, obiektu lub jego części, zgodnie z zakresem obowiązków i odpowiedzialności.

§ 77

Do obowiązków pracowników w zakresie zapobiegania pożarom należy:

- 1) wykonywanie wszelkich czynności i zadań wynikających ze stosunku pracy, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pożarowego;
- 2) przestrzeganie przeciwpożarowych przepisów porządkowych, a także nie powodowanie zdarzeń mogących doprowadzić do powstania pożaru;
- 3) dokładne sprawdzanie stanowiska pracy przed jego opuszczeniem, w celu upewnienia się, że nie występują okoliczności mogące spowodować pożar lub inne niebezpieczne zdarzenie;
- 4) znajomość obsługi oraz zasad stosowania sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych oraz środków gaśniczych;
- 5) znajomość i przestrzeganie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu na terenie którego jest zatrudniony.

§ 78

Do obowiązków pracowników w przypadku powstania pożaru należy:

- 1) zaalarmowanie najbliższej przebywających osób oraz straży pożarnej i kierownika jednostki organizacyjnej;
- 2) przystąpienie do likwidacji pożaru przy użyciu sprzętu i urządzeń gaśniczych będących na wyposażeniu obiektu;
- 3) uczestniczenie w akcjach gaśniczych i ratowniczych oraz podporządkowanie się rozkazom osób kierujących tymi akcjami.

§ 79

Sprawy ochrony przeciwpożarowej, odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa pożarowego oraz określenia obowiązków i zadań pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej w uczelni regulują przepisy szczególne.

§ 80

Inspektor bhp i ochrony przeciwpożarowej sprawuje kontrolę nad stanem bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, współdziała z kierownikami jednostek organizacyjnych w tym zakresie, przekazuje i nadaje właściwą interpretację przepisom prawnym z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

§ 81

1. Każdy pracownik uczelni niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji zobowiązany jest do uczestnictwa w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
2. Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadzone jest w ramach okresowych szkoleń.
3. Dopuszcza się prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony ppoż. także w innych formach.

Rozdział XV **NAGRODY I WYRÓŻNIENIA**

§ 82

1. Pracownikom, którzy przez wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości przyczyniają się szczególnie do wykonywania zadań PWSZ w Kaliszu, mogą być przyznane nagrody i wyróżnienia.
2. Nagrody i wyróżnienia przewidziane w Kodeksie pracy przyznawane są w następującym trybie:
  - 1) pochwała pisemna - przez rektora lub kanclerza;
  - 2) pochwała publiczna – przez rektora na inauguracji roku akademickiego lub podczas innej uroczystości;
  - 3) nagrody pieniężne i wyróżnienia przyznawane są zgodnie z obowiązującymi zasadami przyznawania nagród dla nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi określonymi w odrębnych regulaminach.
3. Nagrody i wyróżnienia są przyznawane po zasięgnięciu opinii bezpośredniego przełożonego.
4. Odpis decyzji o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia włącza się do akt osobowych pracownika.

Rozdział XVI **NARUSZENIE PORZĄDKU I DYSCYPLINY PRACY**

§ 83

Naruszeniem przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych jest w szczególności:

- 1) złe, niedbałe lub nieterminowe wykonywanie pracy oraz niszczenie materiałów, narzędzi, maszyn i urządzeń;

- 2) niewykonywanie poleceń przełożonych;
- 3) nieprzestrzeganie procedur i instrukcji obowiązujących na danym stanowisku pracy;
- 4) niewłaściwy stosunek do przełożonych, współpracowników, podwładnych i studentów;
- 5) zakłócanie porządku i spokoju w miejscu pracy;
- 6) palenie tytoniu na terenie pracodawcy poza wyznaczonym do tego celu miejscem;
- 7) niedostarczanie wymaganych wyników badań lekarskich w wyznaczonym terminie;
- 8) nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych;
- 9) nieprzestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych oraz przepisów dotyczących informacji niejawnych;
- 10) podawanie fałszywych informacji dotyczących czasu pracy i inne;
- 11) podawanie nieprawdziwych informacji i danych w raportach;
- 12) celowe i niesłuszne oskarżenie o mobbing;
- 13) dokonanie nadużyć w zakresie korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń socjalnych;
- 14) używanie, bez zgody pracodawcy, jakichkolwiek przedmiotów, urządzeń i programów komputerowych, należących do pracodawcy w celach innych niż wykonywanie obowiązków wynikających ze stosunku pracy, jak również nie używanie jakichkolwiek programów komputerowych nie należących do pracodawcy w związku z wykonywaniem obowiązków pracowniczych oraz nie używanie sprzętu komputerowego należącego do pracodawcy do korzystania z programów komputerowych nie należących do pracodawcy;
- 15) wykonywanie pracy prywatnej z wykorzystaniem urządzeń i narzędzi będących własnością pracodawcy;
- 16) wnoszenie z terenu uczelni bez zgody pracodawcy jakichkolwiek przedmiotów niebędących własnością pracownika;
- 17) korzystanie z telefonów pracodawcy i poczty elektronicznej dla celów prywatnych.

§ 84

Za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych w rozumieniu art. 52 § 1. pkt. 1. Kodeksu pracy uważa się w szczególności:

- 1) kradzież lub przywłaszczenie mienia będącego własnością pracodawcy, zwłaszcza pieniędzy, sprzętu, narzędzi i materiałów lub pomoc w popełnieniu tych czynów;
- 2) umyślne niszczenie mienia będącego własnością pracodawcy, współpracowników i podwykonawców;
- 3) nierozliczenie się w terminie z powierzonego mienia będącego własnością pracodawcy (dokumentów, sprzętu, towaru lub pieniędzy), z przyczyn zawinionych przez pracownika;

- 4) spożywanie w czasie pracy alkoholu lub środków odurzających, a także stawienie się do pracy w stanie wskazującym na ich spożycie;
- 5) przebywanie poza ustalonymi godzinami pracy w miejscu pracy bez zgody bezpośredniego przełożonego, chyba że podyktowane to jest koniecznością prowadzenia akcji ratowniczej lub usunięcia awarii;
- 6) oddalanie się z miejsca pracy, zmiana przydzielonego stanowiska pracy bądź ustalonych godzin pracy, wzajemnie zastępowanie się bez wiedzy i zgody przełożonego;
- 7) opuszczanie stanowiska pracy przed stawieniem się zmienników, w przypadku prac wymagających przekazania stanowiska pracy;
- 8) wykorzystywanie zwolnień lekarskich o czasowej niezdolności do pracy niezgodnie z zaleceniem lekarza;
- 9) zakłócanie porządku i spokoju w miejscu pracy, wywoływanie bójek, używanie obelżywych słów;
- 10) niezachowywanie tajemnicy określonej odrębnymi przepisami;
- 11) wydawanie poleceń, bądź nakłanianie pracowników do łamania przepisów i procedur uczelni;
- 12) umyślne działanie na niekorzyść pracodawcy;
- 13) stosowanie szczególnie uciążliwego mobbingu wobec pracowników;
- 14) uporczywe naruszanie przepisów i zasad bhp oraz przepisów przeciwpożarowych.

§ 85

1. Za nieprzestrzeganie przez pracownika porządku ustalonej organizacji, dyscypliny pracy, regulaminu pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia obecności w pracy pracodawca może stosować:
  - 1) **karę upomnienia;**
  - 2) **karę nagany.**
2. Za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy lub przepisów przeciwpożarowych, opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy pracodawca może również stosować **karę pieniężną**.
3. Kara pieniężna za jedno przekroczenie, jak i za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności, nie może być wyższa od jednodniowego wynagrodzenia pracownika, a łącznie kary pieniężne nie mogą przewyższać dziesiątej części wynagrodzenia przypadającego pracownikowi do wypłaty, po dokonaniu potrąceń, o których mowa w art. 87 § 1 pkt. 1)-3) Kodeksu pracy.
4. Kary, o których mowa w ust. 1. wymierza rektor lub z jego upoważnienia kanclerz na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika.
5. Kara może być zastosowana tylko po uprzednim wysłuchaniu pracownika.
6. Kara nie może być zastosowana po upływie 2 tygodni od powzięcia wiadomości o naruszeniu obowiązku pracowniczego i po upływie 3 miesięcy od dopuszczenia się tego naruszenia.

7. Jeżeli z powodu nieobecności w zakładzie pracy pracownik nie może być wysłuchany, bieg dwutygodniowego terminu przewidzianego w ust. 6. nie rozpoczyna się a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia stawienia się pracownika do pracy.

§ 86

O zastosowanej karze pracodawca zawiadamia pracownika na piśmie, wskazując rodzaj naruszenia obowiązków pracowniczych i datę dopuszczenia się przez pracownika tego naruszenia oraz informuje go o prawie zgłoszenia sprzeciwu i terminie jego wniesienia. Odpis zawiadomienia składa się do akt osobowych pracownika.

§ 87

1. Od udzielonej kary pracownik może w ciągu 7 dni złożyć sprzeciw do pracodawcy.
2. O uwzględnieniu lub odrzuceniu sprzeciwu decyduje rektor lub kanclerz. Nie odrzucenie sprzeciwu w ciągu 14 dni od daty wniesienia jest równoznaczne z jego uwzględnieniem.
3. Pracownik, który wniósł sprzeciw, może w ciągu 14 dni od dnia zawiadomienia o odrzuceniu tego sprzeciwu wystąpić do sądu pracy o uchylenie zastosowanej wobec niego kary.

§ 88

Karę uważa się za niebyłą, a odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa się z akt osobowych pracownika po roku nienagannej pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach karę uznaje się za niebyłą przed upływem tego terminu, na wniosek bezpośredniego przełożonego, zatwierdzony przez pracodawcę lub na wniosek przedstawiciela załogi.

Rozdział XVII **POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

§ 89

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są zapoznać podległych pracowników z postanowieniami niniejszego regulaminu w terminie do dnia 8 kwietnia 2014 r.
2. Regulamin pracy powinien być podany do wiadomości każdemu zatrudnionemu pracownikowi przed jego przystąpieniem do pracy.

§ 90

1. Traci moc Regulamin pracy z dnia 27 marca 2004 r. z późn. zm.
2. Nieznajomość regulaminu nie zwalnia z odpowiedzialności za naruszenie jego postanowień.

3. W zakresie nieunormowanym regulaminem mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa regulujące zagadnienia z zakresu stosunku pracy.
4. Regulamin wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od podania go pracownikom do wiadomości.
5. *Skreślony.*²¹

§ 91

W razie zmiany przepisów ustaw i rozporządzeń wykonawczych, stosuje się je zamiast odpowiednich przepisów niniejszego regulaminu.

---

²¹ §90 ust. 5 skreślony przez §1 ust. 14 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

Kalisz, ...

.....
Imię i nazwisko

.....
Jednostka organizacyjna

.....
Stanowisko

**WNIOSEK O ZWOLNIENIE OD PRACY NA CZAS NIEZBĘDNY DO ZAŁATWIENIA
WAŻNYCH SPRAW OSOBISTYCH**

CZĘŚĆ A

Proszę o zwolnienie od pracy w celu załatwienia spraw osobistych w dniu .....w ilości ..... godzin tj. od godziny ..... do godziny .....

Informuję, że wyjście prywatne o którym wyżej mowa:

1. zostanie odpracowane w tym samym dniu lub najpóźniej do 26 dnia miesiąca, w którym miało miejsce* (proszę wypełnić część B);
2. nie zostanie odpracowane, więc proszę o potrącenie z mojego wynagrodzenia*.

.....
data i podpis pracownika

.....
akceptacja pracodawcy

CZĘŚĆ B

Proszę o wyrażenie zgody na przebywanie na terenie PWSZ w Kaliszu po godzinach pracy w dniu/dniach ....., od. godz. ....do godz. ....
w celu odpracowania wyjścia prywatnego z dnia .....

.....
data i podpis pracownika

.....
akceptacja pracodawcy

Kalisz, ...

.....
Imię i nazwisko

.....
Jednostka organizacyjna

.....
Stanowisko

**OŚWIADCZENIE
O ODPRACOWANIU WYJŚCIA PRYWATNEGO**

Oświadczam, że w dniu ..... odpracowałem/am wyjście prywatne w ilości ..... godzin tj. od godziny ..... do godziny .....

Powyższe wyjście prywatne miało miejsce w dniu ..... w ilości ..... godzin w godzinach od ..... do .....

.....
Podpis pracownika

.....
Akceptacja pracodawcy

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

Kalisz, dnia .....

WNIOSEK O PRACĘ W GODZINACH NADLICZBOWYCH²²

Zlecam pracę w godzinach nadliczbowych Pani/Panu .....
zatrudnionej/mu na stanowisku .....
w dniu ....., od godz. .... do godz. ....w celu:

.....
.....

Konieczność pracy w godzinach nadliczbowych uzasadniam:

.....
.....

.....
podpis wnioskującego
(kierownika jednostki organizacyjnej)

.....
akceptacja (podpis pracodawcy)

.....
podpis pracownika przyjmującego pracę

²² Załącznik 2a dodany przez §1 ust. 15 pkt. 1) Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

.....
(Nazwisko i imię)

Kalisz, dnia .....

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

**WNIOSEK O ODBIÓR GODZIN NADLICZBOWYCH
JAKO CZASU WOLNEGO OD PRACY²³**

Wniosuję o odbiór godzin nadliczbowych przepracowanych w dniu .....

w ilości jako czasu wolnego od pracy.....

Powyższe godziny zamierzam odebrać w dniu .....

.....
podpis pracownika

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

---

²³ Załącznik 2b dodany przez §1 ust. 15 pkt. 2) Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

.....
(Nazwisko i imię)

Kalisz, dnia .....

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

STWIERDZENIE WYKONANIA PRACY W GODZINACH NADLICZBOWYCH²⁴

Lp.	Data wykonania pracy	Rzeczywisty czas pracy		Razem ilość godzin	Godziny płatne (wypełnia się tylko w przypadku godzin płatnych)	
		od godz.	do godz.		50%	100%

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

Część wypełniana jest TYLKO w przypadku braku możliwości odebrania godzin nadliczbowych jako czasu wolego od pracy w danym okresie rozliczeniowym.

Oświadczam, że za pracę w godzinach nadliczbowych wykazanych powyżej pracownik nie otrzymał dnia wolnego od pracy.

.....
podpis kierownika jednostki organizacyjnej

Zatwierdzam do wypłaty.

.....
podpis Rektora

---

²⁴ Załącznik 2c dodany przez §1 ust. 15 pkt. 3) Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

.....
.....
Kalisz, dnia .....

.....
.....
(oznaczenie pracownika)

Wniosek o przesunięcie urlopu wypoczynkowego²⁵

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przesunięcie terminu urlopu wypoczynkowego za rok ....., który zgodnie z planem urlopu miałem wykorzystać w dniach

.....
Przyczyną przesunięcia urlopu jest .....

.....
Niewykorzystany urlop zamierzam wykorzystać w terminie późniejszym, tj.

.....
Z uwagi na zaistniałą sytuację, proszę o uwzględnienie mojego wniosku.

.....
podpis pracownika

*Wyrażam zgodę
na przesunięcie urlopu i udzielenie go w terminie
wskazanym w niniejszym wniosku.*

.....
(data i podpis pracodawcy)

²⁵ Załącznik 2d dodany przez §1 ust. 15 pkt. 4) Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

WYKAZ PRAC UCIAŹLIWYCH, NIEBEZPIECZNYCH LUB SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA Kobiet, Kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią²⁶

I. PRACE ZWIĄZANE Z NADMIERNYM WYSIŁKIEM FIZYCZNYM, W TYM RĘCZNYM TRANSPORTEM CIĘŻARÓW

(Uwaga: Praca dorywcza to praca wykonywana do 4 razy na godzinę, jeśli łączny czas wykonywania takiej pracy nie przekracza 4 godzin na dobę)

1. Dla kobiet:

- 1) wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 5000 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej 20 kJ/min (1kJ = 0,24 kcal).
- 2) Masa przedmiotów podnoszonych i przenoszonych przez jednego pracownika nie może przekraczać:
  - a) 12 kg przy pracy stałej
  - b) 20 kg przy pracy dorywczej
- 3) Masa przedmiotów podnoszonych przez jednego pracownika na wysokość powyżej obręczy barkowej nie może przekraczać:
  - a) 8 kg przy pracy stałej
  - b) 14 kg przy pracy dorywczej,
- 4) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika na odległość przekraczającą 25 metrów, masa przenoszonych przedmiotów nie może przekraczać 12 kg.
- 5) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia nie przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości, na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać 12 kg.
- 6) Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości, na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać:
  - a) 8 kg przy pracy stałej
  - b) 12 kg przy pracy dorywczej,

---

²⁶ Załącznik 3 w brzmieniu ustalonym przez §1 ust. 16 Zarządzenia Nr 0300.80.V.2017 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu z dnia 04.10.2017 roku.

7) Podczas oburęcznego przemieszczania przedmiotów siła użyta przez pracownika niezbędna do zapoczątkowania ruchu przedmiotu, mierzona równoległe do podłoża, nie może przekraczać wartości:

- a) przy pchaniu – 120 N
- b) przy ciągnięciu – 100 N

2. Dla kobiet w ciąży:

- 1) Wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 2900 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej (wykonywanej do 4 razy na godzinę, jeżeli łączny czas wykonywania takiej pracy nie przekracza 4 godzin na dobę) – 7,5 kJ/min;
- 2) Ręczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 3 kg;
- 3) Nożna obsługa elementów urządzeń (pedałów, przycisków itp.), przy której jest wymagane użycie siły przekraczającej 30 N;
- 4) Ręczne przenoszenie pod górę:
  - a) przedmiotów przy pracy stałej,
  - b) przedmiotów o masie przekraczającej 1 kg przy pracy dorywczej,
- 5) Oburęczne przemieszczanie przedmiotów, jeżeli do zapoczątkowania ich ruchu jest niezbędne użycie siły przekraczającej:
  - a) 30 N – przy pchaniu,
  - b) 25 N – przy ciągnięciu;
- 6) Przewożenie ładunków na wózku jednokołowym (taczce) i wózku wielokołowym poruszonym ręcznie;
- 7) Prace w pozycji wymuszonej;
- 8) Prace w pozycji stojącej łącznie ponad 3 godziny w czasie zmiany roboczej, przy czym czas spędzony w pozycji stojącej nie może jednorazowo przekraczać 15 minut, po którym to czasie powinna nastąpić 15-minutowa przerwa;
- 9) Prace na stanowiskach z monitorami ekranowymi – w łącznym czasie przekraczającym 8 godzin na dobę, przy czym czas spędzony przy obsłudze monitora ekranowego nie może jednorazowo przekraczać 50 minut, po którym to czasie powinna nastąpić co najmniej 10-minutowa przerwa, wliczana do czasu pracy.

3. Dla kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) Wszystkie prace, przy których najwyższe wartości obciążenia pracą fizyczną, mierzone wydatkiem energetycznym netto na wykonanie pracy, przekraczają 4200 kJ na zmianę roboczą, a przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1 – 12,5 kJ/min;
- 2) Ręczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej:

- a) 6 kg – przy pracy stałej,
  - b) 10 kg – przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1;
- 3) Ręczne przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 6 kg – na wysokość ponad 4 m lub na odległość przekraczającą 25 m;
- 4) Ręczne przenoszenie pod górę – po nierównej powierzchni, pochylniach, schodach, których maksymalny kąt nachylenia nie przekracza 30°, a wysokość 4 m – przedmiotów o masie przekraczającej 6 kg;
- 5) Ręczne przenoszenie pod górę – po nierównej powierzchni, pochylniach, schodach, których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość 4 m – przedmiotów o masie przekraczającej:
- a) 4 kg – przy pracy stałej,
  - b) 6 kg – przy pracy dorywczej, zdefiniowanej w ust. 1 pkt 1;
- 6) udział w zespołowym przemieszczaniu przedmiotów;
- 7) przewożenie ładunków o masie przekraczającej:
- a) 20 kg – przy przewożeniu na taczce po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 15 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%,
  - b) 70 kg – przy przewożeniu na wózku 2-kołowym po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 50 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%,
  - c) 90 kg – przy przewożeniu na wózku 3- i więcej kołowym po terenie o nachyleniu nieprzekraczającym 5% lub 70 kg – po terenie o nachyleniu większym niż 5%.
- 8) Wyżej podane dopuszczalne masy ładunku obejmują również masę urządzenia transportowego i dotyczą przewożenia ładunków po powierzchni równej, twardej i gładkiej. W przypadku przewożenia ładunków po powierzchni nierównej lub nieutwardzonej masa ładunku łącznie z masą urządzenia transportowego nie może przekraczać 60% podanych wartości;

II. PRACE W MIKROKLIMACIE ZIMNYM, GORĄCYM I ZMIENNYM

Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) prace wykonywane w środowisku o dużych wahaniami parametrów mikroklimatu, szczególnie przy występowaniu nagłych zmian temperatury powietrza w zakresie przekraczającym 15°C, przy braku możliwości stosowania co najmniej 15-minutowej adaptacji w pomieszczeniu o temperaturze pośredniej.

III. Prace w narażeniu na hałas lub drgania

Dla kobiet w ciąży:

- 1) prace w warunkach narażenia na hałas, którego:
  - a) poziom ekspozycji odniesiony do 8-godzinnego dobowego lub do przeciętnego tygodniowego, określonego w przepisach Kodeksu pracy, wymiaru czasu pracy przekracza wartość 65 dB,
  - b) szczytowy poziom dźwięku C przekracza wartość 130 dB,
  - c) maksymalny poziom dźwięku A przekracza wartość 110 dB;
- 2) wszystkie prace w warunkach narażenia na drgania o ogólnym oddziaływaniu na organizm człowieka.

IV. PRACE NARAŻAJĄCE NA DZIAŁANIE POLA ELEKTROMAGNETYCZNEGO O CZĘSTOTLIWOŚCI OD 0 HZ DO 300 GHZ ORAZ PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. Dla kobiet w ciąży:

- 1) prace w zasięgu pola elektromagnetycznego o natężeniach przekraczających wartości dla strefy bezpiecznej, określone w przepisach w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 2) prace w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące określonych w przepisach Prawa atomowego.

2. Dla kobiet karmiących dziecko piersią – prace w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące określonych w przepisach Prawa atomowego.

V. PRACE W NARAŻENIU NA DZIAŁANIE SZKODLIWYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH

Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

- 1) prace w narażeniu na działanie substancji i mieszanin spełniających kryteria klasyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.) w jednej lub kilku z następujących klas lub kategorii zagrożenia wraz z jednym lub kilkoma następującymi zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:
  - a) działanie mutagenne na komórki rozrodcze, kategoria 1A, 1B lub 2 (H340, H341),
  - b) rakotwórczość, kategoria 1A, 1B lub 2 (H350, H350i, H351),
  - c) działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria 1A, 1B lub 2 albo dodatkowa kategoria szkodliwego wpływu na laktację lub szkodliwego oddziaływania na dzieci karmione piersią (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),
  - d) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria 1 lub 2 (H370, H371)– niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy;
- 2) prace w narażeniu na niżej wymienione substancje chemiczne niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy:
  - a) czynniki chemiczne o znanym i niebezpiecznym wchłanianiu przez skórę,

VI. PRACE GROŻĄCE CIĘŻKIMI URAZAMI FIZYCZNYMI LUB PSYCHICZNYMI

1. Dla kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią:

inne prace stwarzające ryzyko ciężkiego urazu fizycznego lub psychicznego, w tym gaszenie pożarów, udział w akcjach ratownictwa chemicznego, usuwanie skutków awarii, prace z materiałami wybuchowymi, prace przy uboju zwierząt hodowlanych oraz obsłudze rozplodników.

2. Dla kobiet w ciąży – praca na wysokości – poza stałymi galeriami, pomostami, podestami i innymi stałymi podwyższeniami, posiadającymi pełne zabezpieczenie przed upadkiem z wysokości (bez potrzeby stosowania środków ochrony indywidualnej przed upadkiem), oraz wchodzenie i schodzenie po drabinach i kłamrach.

VII. PONADTO:

- 1) Pracownicy w ciąży nie wolno zatrudniać w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej.

Pracownicy w ciąży nie wolno bez jej zgody delegować poza miejsce pracy ani zatrudniać w systemie czasu pracy, o którym mowa w art. 139 Kodeksu pracy.